ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമാൻ വേംകടനാഥാർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ ।
വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

ശ്രീകൂരനാഥ ശ്രീവത്സചിഹ്നമിശ്ര അനുഗൃഹീതാഃ

॥ പഞ്ചസ്തവാഃ ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṃgam*

*This was typeset using skt and Hellingman's TEX for Malayalam.

വിഷയസൂചീ

1	വൈകുണ്ഠസ്തവഃ	5
2	അതിമാനുഷസ്തവഃ	23
3	സുന്ദരബാഹുസ്തവഃ	33
4	വരദരാജസ്തവഃ	55
5	ശ്രീസ്തവഃ	71

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

॥ ശ്രീവൈകുണ്ഠസ്തവഃ ॥

ശ്രീവത്സചിഹ്നമിശ്രേഭ്യോ നമ ഉക്തിമധീമഹേ ।
യദുക്തയസ്ത്രയീകണ്ഠേ യാന്തി മങ്ഗള സൂത്രതാം ॥

യോ നിത്യമച്യുതപദാംബുജയുഗ്മരുക്മ-
വ്യാമോഹതസ്തദിതരാണി തൃണായ മേനേ ।
അസ്മദ്ഗുരോർഭഗവതോഽസ്യ ദയൈകസിന്ധോഃ
രാമാനുജസ്യ ചരണൌ ശരണം പ്രപദ്യേ ॥ 1 ॥

ത്രൈവിദ്യവൃദ്ധജനമൂർദ്ധവിഭൂഷണം യത്
സമ്പച്ച സാത്ത്വികജനസ്യ യദേവ നിത്യം ।
യദ്വാ ശരണ്യം അശരണ്യജനസ്യ പുണ്യം
തത് സംശ്രയേമ വകുളാഭരണാംഘ്രിയുഗ്മം ॥ 2 ॥

ഭക്തിപ്രഭാവഭവദദ്ഭുതഭാവബന്ധ-
സന്ധുക്ഷിതപ്രണയസാരരസൌഘപൂർണ്ണഃ ।
വേദാർത്ഥരത്നനിധിരച്യുതദിവ്യധാമ
ജീയാത് പരാംകുശപയോധിരസീമഭൂമാ ॥ 3 ॥

യന്മംഗളായ മഹതേ ജഗതാമുശന്തി
ത്രൈവിഷ്ടപാന്യപി പദാനി യദാശ്രയാണി ।
വന്ദാമഹേ സരസിജേക്ഷണമദ്വിതീയം
വേദാന്തവേദ്യം അനിദമ്പ്രഥമം മഹസ്തത് ॥ 4 ॥

പീതാംബരം വരദശീതലദൃഷ്ടിപാതം
ആജാനുലംബിഭുജം ആയതകർണ്ണപാശം ।
തന്മേഘമേചകം ഉദഗ്രവിശാലവക്ഷഃ
ലക്ഷ്മീധരം കിമപി വസ്തു മമാവിരസ്തു ॥ 5 ॥

യത് തത്ത്വമക്ഷരമദൃശ്യമഗോത്രവർണ്ണം
    അഗ്രാഹ്യമവ്യയമനീദൃശം അദ്വിതീയം।
ഈശാനമസ്യ ജഗതോ യദണോരണീയഃ
    തദ് വൈഷ്ണവം പദമുദാരമുദാഹരാമഃ॥ 6॥

ആമ്നായമൂർദ്ധനി ച മൂർദ്ധനി ചോർധ്വപുംസാം
    യദ് ധാമ വൈഷ്ണവമഭീക്ഷ്ണതരം ചകാസ്തി।
തന്മാദൃശാമപി ച ഗോചരമേതി വാചോ
    മന്യേ തദീയമിദമാശ്രിതവത്സലത്വം॥ 7॥

ജ്ഞാനന്നപീഹ കില മാമനപത്രപിഷ്ണുഃ
    വിഷ്ണോഃ പദപ്രണയിനീം ഗിരമാദ്രിയേfഹം।
ന ശ്വാവലീഢമപി തീർത്ഥമതീർത്ഥമാഹുഃ
    നോദന്യതാfപി ച ശുനാ കില ലജ്ജിതവ്യം॥ 8॥

ദേവസ്യ ദൈത്യമഥനസ്യ ഗുണേഷ്വിയത്താ
    സംഖ്യാ ച വാങ്മനസഗോചരമത്യഭൂതാം।
അപ്യേവം അണ്വപി ച തത്ര മമാർത്തിശാന്ത്യൈ
    കീടസ്യ തൃഷ്യത ഉദന്വതി വിപ്രുഷാfലം॥ 9॥

പ്രേമാർദ്രവിഹ്വലഗിരഃ പുരുഷാഃ പുരാണാഃ
    ത്വാം തുഷ്ടുവുർമ്മധുരിപോ! മധുരൈർവ്വചോഭിഃ।
വാചോ വിഡംബിതമിദം മമ നീചവാചഃ
    ക്ഷാന്തിസ്തു തേ സവിഷയാ മമ ദുർവ്വചോഭിഃ॥ 10॥

ആജ്ഞാ തവാത്രഭവതീ വിദിതാ ത്രയീ സാ
    താം ഹി പ്രമാണമുപജഗ്മുരതീന്ദ്രിയേfർത്ഥേ।
ആഭാസഭൂയമഭിയാന്ത്യപരാണി ദോഷൈഃ
    ഏഷാ തു ദോഷരഹിതാ മഹിതാ പുരാണീ॥ 11॥

അന്തർഹിതോ നിധിരസി ത്വമശേഷപുംസാം
    ലഭ്യോfസി പുണ്യപുരുഷൈഃ ഇതരൈർദ്ദുരാപഃ।

തത്ര ത്രയീം സുകൃതിനഃ കൃതിനോഽധിജഗ്മുഃ
　　ബാഹ്യേഷു ബാഹ്യചരിതൈരിതരൈർന്നിപേതേ ॥ 12 ॥

ചിത്രം വിധേർവ്വിലസിതം ത്വിദമാവിരസ്തി
　　ദുഷ്ടാത്മനാമയമഹോ! കില ദുർവ്വിപാകഃ ।
യത് കേചിദത്രഭവതീം ശ്രുതിമാശ്രയന്തോഽപി
　　അർത്ഥേ കുദൃഷ്ടിവിനിവിഷ്ടധിയോ വിനഷ്ടാഃ ॥ 13 ॥

ബാഹ്യാഃ കുദൃഷ്ടയ ഇതി ദ്വിതയേഽപ്യപാരം
　　ഘോരം തമഃ സമുപയന്തി നഹീക്ഷസേ താൻ ।
ജഗ്ധസ്യ കാനനമൃഗൈർമൃഗതൃഷ്ണികേപ്സോഃ
　　കാസാരസത്ത്വനിഹതസ്യ ച കോ വിശേഷഃ ॥ 14 ॥

ന്യായസ്മൃതിപ്രഭൃതിഭിർഭവതാ നിസൃഷ്ടൈഃ
　　വേദോപബൃംഹണവിധാവുചിതൈരുപായൈഃ ।
ശ്രുത്യർത്ഥമർത്ഥമിവ ഭാനുകരൈർവ്വിഭേജുഃ
　　ത്വദ്ഭക്തിഭാവിതവികൽമഷശേമുഷീകാഃ ॥ 15 ॥

യേ തു ത്വദംഘ്രിസരസീരുഹഭക്തിഹീനാഃ
　　തേഷാമമീഭിരപി നൈവ യഥാർത്ഥബോധഃ ।
പിത്തഘ്നമഞ്ജനമനാപുഷി ജാതു നേത്രേ
　　നൈവ പ്രഭാഭിരപി ശംഖസിതത്വബുദ്ധിഃ ॥ 16 ॥

തത്ത്വാർത്ഥതത്പരപരശ്ശതവേദവാക്യൈഃ
　　സാമർത്ഥ്യതഃ സ്മൃതിഭിരപ്യഥ താദൃശീഭിഃ ।
ത്വാമേവ തത്ത്വപരസാത്ത്വികസത്പുരാണൈഃ
　　ദൈവജ്ഞധീഭിരപി നിശ്ചിനുമഃ പരേശം ॥ 17 ॥

അന്യത്ര തു ക്വചന കേചിദിഹേശശബ്ദാത്
　　ലോകപ്രസിദ്ധിമുപഗമ്യ തമീശമാഹുഃ ।
തൈശ്ച പ്രസിദ്ധിവിഭവസ്യ സമൂലതായൈ
　　ഗ്രാഹ്യാ ത്രയീ ത്വയി തു സാഽച്യുത! സമ്മുഖീനാ ॥ 18 ॥

യഃ ഖല്വണോരണുതരോ മഹതോ മഹീയാൻ
    ആത്മാ ജനസ്യ ജനകോ ജഗതശ്ച യോഽഭൂത് ।
വേദാത്മകപ്രണവകാരണവർണ്ണവാച്യം
    തം ത്വാം വയം തു പരമേശ്വരമാമനാമഃ ॥ 19 ॥

ആത്മേശ്വരോഽസി ന പരോഽസ്തി തവേശ്വരോഽന്യഃ
    വിശ്വസ്യ ചാധിപതിരസ്യ പരായണം ച ।
നാരായണാച്യുത! പരസ്ത്വമിഹൈക ഏവ
    ബ്രഹ്മാദയോഽപി ഭവദീക്ഷണലബ്ധസത്താഃ ॥ 20 ॥

നിത്യഃ സമാഭ്യധികവർജ്ജിത ഊർജ്ജിതശ്രീഃ
    നിത്യേഽക്ഷരേ ദിവി വസൻ പുരുഷഃ പുരാണഃ ।
സത്ത്വപ്രവർത്തനകരോ ജഗതോഽസ്യ മൂലം
    നാന്യസ്ത്വദസ്തി ധരണീധര! വേദവേദ്യഃ ॥ 21 ॥

യം ഭൂതഭവ്യഭവദീശമനീശമാഹുഃ
    അന്തസ്സമുദ്രനിലയം യമനന്തരൂപം ।
യസ്യ ത്രിലോകജനനീ മഹിഷീ ച ലക്ഷ്മീഃ
    സാക്ഷാത് സ ഏവ പുരുഷോഽസി സഹസ്രമൂർദ്ധാ ॥ 22 ॥

സർവ്വശ്രുതിഷ്വനുഗതം സ്ഥിരമപ്രകമ്പ്യം
    നാരായണാഹ്വയധരം ത്വമിവാനവദ്യം ।
സൂക്തം തു പൗരുഷമശേഷജഗത്പവിത്രം
    ത്വാമുത്തമം പുരുഷമീശമുദാജഹാര ॥ 23 ॥

ആനന്ദമൈശ്വരം അവാങ്മനസാവഗാഹ്യം
    ആമ്നാസിഷുഃ ശതഗുണോത്തരിതക്രമേണ ।
സോഽയം തവൈവ നൃഷു ഹി ത്വമിഹാന്തരാത്മാ
    ത്വം പുണ്ഡരീകനയനഃ പുരുഷശ്ച പൗഷ്ണഃ ॥ 24 ॥

യന്മൂലകാരണമബുധ്യത സൃഷ്ടിവാക്യൈഃ
    ബ്രഹ്മേതി വാ സദിതി വാഽഽത്മഗിരാഽഥവാ തത് ।

നാരായണസ്ത്വിതി മഹോപനിഷദ് ബ്രവീതി
    സൗബാലികീപ്രഭൃതയോƒപ്യനുജഗ്മുരേനാം ॥ **25** ॥

ജ്യോതിഃ പരം പരമതത്ത്വം അഥോ പരാത്മാ
    ബ്രഹ്മേതി ച ശ്രുതിഷു യത് പരവസ്ത്വധീതം ।
നാരായണസ്തദിതി തദ് വിശിനഷ്ടി കാചിദ്
    വിഷ്ണോഃ പദം പരമം ഇത്യപരാ ഗൃണാതി ॥ **26** ॥

സന്തീദൃശഃ ശ്രുതിശിരസ്സു പരസ്സഹസ്രാഃ
    വാചസ്തവ പ്രഥയിതും പരമേശിതൃത്വം ।
കിഞ്ചേഹ ന വ്യജഗണഃ ക്രിമിധാതൃഭേദം
    ക്രാമൻ ജഗന്തി നിഗിരൻ പുനരുദ്ഗിരംശ്ച ॥ **27** ॥

രൂപശ്രിയാ പരമയാ പരമേണ ധാമ്നാ
    ചിത്രൈശ്ച കൈശ്ചിദുചിതൈർഭവതശ്ചരിത്രൈഃ ।
ചിഹ്നൈരനിഹ്നവപരൈരപരൈശ്ച കൈശ്ചിദ്
    നിശ്ചിമ്പതേ ത്വയി വിപശ്ചിത ഈശിതൃത്വം ॥ **28** ॥

യസ്യാഃ കടാക്ഷണമനുക്ഷണമീശ്വരാണാം
    ഐശ്വര്യഹേതുരിതി സർവ്വജനീനമേതത് ।
താം ശ്രീരിതി ത്വദുപസംശ്രയണാന്നിരാഹുഃ
    ത്വാം ഹി ശ്രിയഃ ശ്രിയമുദാഹുരുദാരവാചഃ ॥ **29** ॥

മായാ ത്വയാ ഗുണമയീ കില യാ നിസൃഷ്ടാ
    സാ തേ വിഭോ! കിമിവ നർമ്മ ന നിർമ്മിമീതേ ।
കൗതസ്കുതാഃ സ്ഥിരകുതർക്കവശേന കേചിത്
    സത്യാം ശ്രുതൗ ച ബധിരാസ്ത്വയി തന്മഹിമ്നാ ॥ **30** ॥

യഃ സ്ഥാവരക്രിമിപതംഗമതംഗജാദിഷു
    അന്യേഷു ജന്തുഷു സദൈവ വിജായമാനഃ ।
ത്വം നിത്യനിർമ്മല നിരഞ്ജന നിർവ്വികാര–
    കല്യാണസദ്ഗുണനിധേ! സ ഇതീരിതസ്തൈഃ ॥ **31** ॥

ത്വദ്ദൃഷ്ടിജുഷ്ടമിദമാവിരഭൂദശേഷം
    നോ ചേത് കടാക്ഷയസി നൈവ ഭവേത് പ്രവൃത്തിഃ।
സ്ഥാതും ച വാഞ്ഛതി ജഗത് തവ ദൃഷ്ടിപാതം
    തേന ശ്രുതൗ ജഗദിഷേ ഹി ജഗത് ത്വമേവ॥ **32**॥

ഏവം ഭഗോ! ഇഹ ഭവത്പരതന്ത്ര ഏവ
    ശബ്ദോഽപി രൂപവദമുഷ്യ ചരാചരസ്യ।
ഐശ്വര്യമീദൃശമിദം ശ്രുതിഷൂദിതം തേ
    പാപീയസാം അയമഹോ! ത്വയി മോഹഹേതുഃ॥ **33**॥

യേ ത്വത്കടാക്ഷലവലക്ഷ്യമിവ ക്ഷണം തൈഃ
    ഐശ്വര്യമീദൃശം അലഭ്യമലംഭി പുംഭിഃ।
യത് കേഽപി സഞ്ജഗരിരേ പരമേശിതൃത്വം
    തേഷാമപി ശ്രുതിഷു തന്മഹിമപ്രസംഗാത്॥ **34**॥

നിത്യേഷു വസ്തുഷു ഭവന്നിരപേക്ഷമേവ
    തത്തത്സ്വരൂപം ഇതി കേചിദിഹ ഭ്രമന്തഃ।
ഐശ്വര്യമത്ര തവ സാവധി സംഗിരന്തേ
    ബ്രൂതേ ത്രയീ തു നിരുപാധികമീശനം തേ॥ **35**॥

ഇച്ഛാത ഏവ തവ വിശ്വപദാർത്ഥസത്താ
    നിത്യം പ്രയാസ്തവ തു കേചന തേ ഹി നിത്യാഃ।
നിത്യം ത്വദേകപരതന്ത്രനിജസ്വരൂപാഃ
    ഭാവത്കമംഗളഗുണാ ഹി നിദർശനം നഃ॥ **36**॥

വിശ്വസ്യ വിശ്വവിധകാരണമച്യുത! ത്വം
    കാർയം തദേതദഖിലം ചിദചിത്സ്വരൂപം।
ത്വം നിർവ്വികാര ഇതി വേദശിരസ്സു ഘോഷോ
    നിസ്സീമമേവ തവ ദർശയതീശിതൃത്വം॥ **37**॥

കിംസാധനഃ ക്വ നിവസൻ കിമുപാദദാനഃ
    കസ്മൈ ഫലായ സൃജതീശ ഇദം സമസ്തം।

ഇത്യാദ്യനിഷ്ഠിതകുതർക്കമതർക്കയന്തഃ
ത്വദ് വൈഭവം ശ്രുതിവിദോ വിദുരപ്രതർക്ക്യം ॥ 38 ॥

യത് സംവൃതം ദശഗുണോത്തരസപ്തതത്ത്വൈഃ
അണ്ഡം ചതുർദ്ദശജഗദ് ഭവധാതൃധാമ ।
അണ്ഡാനി തത്സുസദൃശാനി പരശ്ശതാനി
ക്രീഡാവിധേസ്തവ പരിച്ഛദതാമഗച്ഛൻ ॥ 39 ॥

ഇച്ഛാവിഹാരവിധയേ വിഹിതാന്യമൂനി
സ്യാത് ത്വദ്വിഭൂതിലവലേശകലായുതാംശഃ ।
യാ വൈ ന ജാതു പരിണാമപദാസ്പദം സാ
കാലാതിഗാ തവ പരാ മഹതീ വിഭൂതിഃ ॥ 40 ॥

യദ് വൈഷ്ണവം ഹി പരമം പദമാമനന്തി
ഖം വാ യദേവ പരമം തമസഃ പരസ്താത് ।
തേജോമയം പരമസത്ത്വമയം ധ്രുവം യദ്
ആനന്ദകന്ദം അതിസുന്ദരം അദ്ഭുതം യത് ॥ 41 ॥

യദ് ബ്രഹ്മരുദ്രപുരുഹൂതമുഖൈർദ്ദുരാപം
നിത്യം നിവൃത്തിനിരതൈഃ സനകാദിഭിർവ്വാ ।
സായുജ്യമുജ്ജ്വലമുശന്തി യദാപരോക്ഷ്യം
യസ്മാത് പരം ന പദമഞ്ചിതമസ്തി കിഞ്ചിത് ॥ 42 ॥

രൂപേണ സദ്ഗുണഗണൈഃ പരയാ സമൃദ്ധ്യാ
ഭാവൈരുദാരമധുരൈരപി വാ മഹിമ്നാ ।
താദൃക് തദ് ഈദൃഗിദം ഇത്യുപവർണ്ണയന്ത്യോ
വാചോ യദീയവിഭവസ്യ തിരസ്ക്രിയായൈ ॥ 43 ॥

യദ് വൃദ്ധ്യപക്ഷയവിനാശമുഖൈർവ്വികാരൈഃ
ഏതൈരസംസ്തുതം അനസ്തമിതാസ്തിശബ്ദം ।
യദ്ഗൗരവാത് ശ്രുതിഷു ഫൽഗു ഫലം ക്രിയാണാം
ആദിഷ്ടമന്യദസുഖോത്തരമധ്രുവം ച ॥ 44 ॥

നിഷ്കൽമഷൈർന്നിഹതജന്മജരാവികാരൈഃ
    ഭൂയിഷ്ഠഭക്തിവിഭവൈരഭവൈരവാപ്യം।
അന്യൈരധന്യപുരുഷൈർമ്മനസാഽപ്യനാപ്യം
    വൈകുണ്ഠനാമ തവ ധാമ തദാമനന്തി॥ 45॥

നിത്യാ തവാന്യനിരപേക്ഷമഹാമഹിമ്നോഽപി
    ഏതാദൃശീ നിരവധിർന്നിയതാ വിഭൂതിഃ।
ജ്ഞാനാദയോ ഗുണഗണാഃ സമതീരസീമാഃ
    ലക്ഷ്മീഃ പ്രിയാ പരിജനാഃ പതഗേന്ദ്രമുഖ്യാഃ॥ 46॥

ഏകസ്യ യേഷു ഹി ഗുണസ്യ ലവായുതാംശഃ
    സ്യാത് കസ്യചിത് സ ഖലു വാങ്മനസാതിഗശ്രീഃ।
യേ താദൃശോഽത്യവധയഃ സമതീതസംഖ്യാഃ
    ത്വത്സദ്ഗുണാസ്ത്വമസി തന്നിരപേക്ഷലക്ഷ്മീഃ॥ 47॥

സർവ്വസ്യ ചൈവ ഗുണതോ ഹി വിലക്ഷണത്വം
    ഐശ്വര്യതശ്ച കില കശ്ചിദുദഞ്ചിതഃ സ്യാത്।
തത് പ്രത്യുത ത്വയി വിഭോ! വിഭവോ ഗുണാശ്ച
    സംബന്ധതസ്തവ ഭജന്തി ഹി മംഗളത്വം॥ 48॥

ദൂരേ ഗുണാസ്തവ തു സത്ത്വരജസ്തമാംസി
    തേന ത്രയീ പ്രഥയതി ത്വയി നിർഗ്ഗുണത്വം।
നിത്യം ഹരേ! നിഖിലസദ്ഗുണസാഗരം ഹി
    ത്വാമാമനന്തി പരമേശ്വരമീശ്വരാണാം॥ 49॥

ജ്ഞാനാത്മനസ്തവ തദേവ ഗുണം ഗൃണന്തി
    തേജോമയസ്യ ഹി മണേർഗ്ഗുണ ഏവ തേജഃ।
തേനൈവ വിശ്വമപരോക്ഷമുദീക്ഷസേ ത്വം
    രക്ഷാ ത്വദീക്ഷണത ഏവ യതോഽഖിലസ്യ॥ 50॥

ത്രയ്യുദ്യതാ തവ യുവത്വമുഖൈർഗ്ഗുണൗഘൈഃ
    ആനന്ദമേധിതം ഇയാനിതി സന്നിയന്തും।

തേ യേ ശതം ത്വിതി പരമ്പരയാ പ്രവൃത്താ
    നൈവേഷ വാങ്മനസഗോചര ഇത്യുദാഹ ॥ 51 ॥

ഏവം തയാ ചതുരയാ തവ യൗവനാദ്യാഃ
    സർവ്വേ ഗുണാഃ സഹ സമസ്തവിഭൂതിഭിശ്ച ।
പ്രവ്യാഹൃതാഃ സ്യുരവധീൻ അവധീരയന്തോ
    വാചാമഗോചരമഹാമഹിമാന ഏവ ॥ 52 ॥

സംവർത്തവർത്തി നിഖിലം നിരഭിജ്ഞമജ്ഞം
    ചിത്രേ ച കർമ്മണി യഥാർഹമഹോ! നിയച്ഛൻ ।
സദ്യഃ ക്രിമിദ്രുഹിണഭേദം അഭേദമേതദ്
    ആവിശ്ചകർത്ഥ സകൃദീക്ഷണദീക്ഷണേന ॥ 53 ॥

അസ്തം യദുദ്യദ് ഉപചായ്യുപചായി ചൈവം
    ഈശം ദരിദ്രമഥ ജംഗമമപ്യനിംഗം ।
വിശ്വം വിചിത്രം അവിലക്ഷണവീക്ഷണേന
    വിക്ഷോഭയസ്യനവധിർബ്ബത ശക്തിരൈശീ ॥ 54 ॥

രൂപപ്രകാരപരിണാമകൃതവ്യവസ്ഥം
    വിശ്വം വിപർയസിതുമന്യദസച്ച കർത്തും ।
ക്ഷാമ്യൻ സ്വഭാവനിയമം കിമുദീക്ഷസേ ത്വം
    സ്വാതന്ത്ര്യമൈശ്വരം അപർയനുയോജ്യമാഹുഃ ॥ 55 ॥

സംവർത്തസംഭൃതകരസ്യ സഹസ്രരശ്മേഃ
    ഉസ്രം തമിസ്രയദജസ്രവിഹാരി ഹാരി ।
നിത്യാനുകൂലമനുകൂലനൄണാം പരേഷാം
    ഉദ്വേജനം ച തവ തേജ ഉദാഹരന്തി ॥ 56 ॥

നൈവ ഹ്യവാപ്യമനവാപ്തമിഹാസ്തി യസ്യ
    സത്താഽപി തസ്യ തവ വീക്ഷണതഃ പ്രജാനാം ।
സമ്പത് തു കിംപുനരിതോ ന വദാന്യമന്യം
    മന്യേ ത്വമേവ ഖലു മന്ദിരമിന്ദിരായാഃ ॥ 57 ॥

പാപൈരനാദിഭവസംഭവവാസനോത്ഥൈഃ
    ദുഃഖേഷു യഃ ഖലു മിമംക്ഷതി ഹന്ത! ജന്തുഃ ।
തം കേവലം നു കൃപയൈവ സമുദ്ധരിഷ്യൻ
    തദ്ദുഷ്കൃതസ്യ നനു നിഷ്കൃതിമാത്ഥ ശാസ്ത്രൈഃ ॥ 58 ॥

ശാസ്ത്രൈരനാദിനിധനൈഃ സ്മൃതിഭിസ്ത്വദീയ-
    ദിവ്യാവതാരചരിതൈഃ ശുഭയാ ച ദൃഷ്ട്യാ ।
നിഃശ്രേയസം യദുപകൽപയസി പ്രജാനാം
    സാ ത്വത്കൃപാജലധിതല്ലജവൽഗിതശ്രീഃ ॥ 59 ॥

ഹൈ ഹന്ത! ജന്തുഷു നിരന്തരസന്തതാത്മാ
    പാപ്മാ ഹി നാമ വദ കോ*f*യമചിന്ത്യശക്തിഃ ।
യസ്ത്വത്കൃപാജലധിമപ്യതിവേലഖേലം
    ഉല്ലംഘയത്യകൃതഭാസുര ഭാഗധേയാൻ ॥ 60 ॥

യദ് ബ്രഹ്മകൽപനിയുതാനുഭവേ*f*പ്യനാശ്യം
    തത് കിൽബിഷം സൃജതി ജന്തുരിഹ ക്ഷണാർദ്ധേ ।
ഏവം സദാ സകലജന്മസു സാപരാധം
    ക്ഷാമ്യസ്യഹോ! തദഭിസന്ധിവിരാമമാത്രാത് ॥ 61 ॥

ക്ഷാന്തിസ്തവേയം ഇയതീ മഹതീ കഥം നു
    മുഹ്യേദഹോ! ത്വയി കൃതാഞ്ജലിപഞ്ജരേഷു ।
ഇത്ഥം സ്വതോ നിഖിലജന്തുഷു നിർവ്വിശേഷം
    വാത്സല്യമുത്സുകജനേഷു കഥം ഗുണസ്തേ ॥ 62 ॥

വിശ്വം ധിയൈവ വിരചയ്യ നിചായ്യ ഭൂയഃ
    സഞ്ജഹ്രുഷഃ സതി സമാശ്രിതവത്സലത്വേ ।
ആജഗ്മുഷസ്തവ ഗജോത്തമബൃംഹിതേന
    പാദം പരാമമൃശുഷോ*f*പി ച കാ മനീഷാ ॥ 63 ॥

യഃ കശ്ചിദേവ യദി കിഞ്ചന ഹന്ത! ജന്തുഃ
    ഭവ്യോ ഭജേത ഭഗവന്തമനന്യചേതാഃ ।

തം സോഽയം ഈദൃശ ഇയാനിതി വാഽപ്യജാനൻ
    ഹൈ! വൈനതേയസമമപ്യുരരീകരോഷി ॥ 64 ॥

ത്വത്സാമ്യമേവ ഭജതാമഭിവാഞ്ഛസി ത്വം
    തത്സാത്കൃതൈർവ്വിഭവരൂപഗുണൈസ്ത്വദീയൈഃ ।
മുക്തിം തതോ ഹി പരമം തവ സാമ്യമാഹുഃ
    ത്വദ്ദാസ്യമേവ വിദുഷാം പരമം മതം തത് ॥ 65 ॥

തദ്വൈ തഥാഽസ്തു കതമോഽയമഹോ! സ്വഭാവഃ
    യാവാൻ യഥാവിധഗുണോ ഭജതേ ഭവന്തം ।
താവാൻ തഥാവിധഗുണസ്തദധീനവൃത്തിഃ
    സംശ്ലിഷ്യസി ത്വമിഹ തേന സമാനധർമ്മാ ॥ 66 ॥

നീലാഞ്ജനാദ്രിനിഭം ഉന്നസമായതാക്ഷം
    ആജാനുജൈത്രഭുജം ആയതകർണ്ണപാശം ।
ശ്രീവത്സലക്ഷണം ഉദാരഗഭീരനാഭിം
    പശ്യേമ ദേവ! ശരദഃ ശതമീദൃശം ത്വാം ॥ 67 ॥

അംഭോരുഹാക്ഷം അരവിന്ദനിഭാംഘ്രിയുഗ്മം
    ആതാമ്രതാമരസരമ്യകരാഗ്രകാന്തി ।
ഭൃങ്ഗാലകം ഭ്രമരവിഭ്രമകായകാന്തി
    പീതാംബരം വപുരദസ്തു വയം സ്തവാമ ॥ 68 ॥

ഭ്രൂവിഭ്രമേണ മൃദുശീതവിലോകിതേന
    മന്ദസ്മിതേന മധുരാക്ഷരയാ ച വാചാ ।
പ്രേമപ്രകർഷപിശുനേന വികാസിനാ ച
    സംഭാവയിഷ്യസി കദാ മുഖപംകജേന ॥ 69 ॥

വജ്രാംകുശധ്വജസരോരുഹശംഖചക്ര-
    മത്സീസുധാകലശകൽപകകൽപിതാംകം ।
ത്വത്പാദപദ്മയുഗളം വിഗളത്പ്രഭാദ്ഭിഃ
    ഭൂയോഽഭിഷേക്ഷ്യതി കദാ നു ശിരോ മദീയം ॥ 70 ॥

ത്രൈവിക്രമക്രമകൃതാക്രമണത്രിലോകം
    ഉത്തംസമുത്തമം അനുത്തമഭക്തിഭാജാം ।
നിത്യം ധനം മമ കദാ ഹി മദുത്തമാംഗം
    അംഗീകരിഷ്യതി ചിരം തവ പാദപദ്മം ॥ 71 ॥

ഉന്നിദ്രപത്രശതപത്രസഗോത്രം അന്തർ-
    ലേഖാരവിന്ദം അഭിനന്ദനമിന്ദ്രിയാണാം ।
മന്മൂർധ്നി ഹന്ത! കരപല്ലവതല്ലജം തേ
    കുർവ്വൻ കദാ കൃതമനോരഥയിഷ്യസേ മാം ॥ 72 ॥

ആംഗീ നിസർഗ്ഗനിയതാ ത്വയി ഹന്ത കാന്തിഃ
    നിത്യം തവാലമിയമേവ തഥാഽപി ചാന്യാ ।
വൈഭൂഷണീ ഭവതി കാന്തിരലന്തരാം സാ
    ഹൈ പുഷ്കലൈവ നിഖിലാഽപി ഭവദ്വിഭൂതിഃ ॥ 73 ॥

ശ്രീവത്സകൗസ്തുഭകിരീടലലാടികാഭിഃ
    കേയൂരഹാരകടകോത്തമകണ്ഠികാഭിഃ
ഉദ്ദാമദാമമണിനൂപുരനീവിബന്ധൈഃ
    ഭാന്തം ഭവന്തം അനിമേഷം ഉദീക്ഷിഷീയ ॥ 74 ॥

ഐന്ദീവരീ ക്വചിദപി ക്വചനാരവിന്ദീ
    ചാന്ദ്രാതപീ ക്വചന ച, ക്വചനാഥ ഹൈമീ ।
കാന്തിസ്തവോഢപരഭാഗപരസ്പരശ്രീഃ
    പാർയേത പാരണയിതും കിമു ചക്ഷുഷോർമ്മേ ॥ 75 ॥

ത്വാം സേവിതം ജലജചക്രഗദദാസിശാർങ്ഗൈഃ
    താർക്ഷ്യേണ സൈന്യപതിനാഽനുചരൈസ്തഥാഽന്യൈഃ ।
ദേവ്യാ ശ്രിയാ സഹ വസന്തമനന്തഭോഗേ
    ഭുഞ്ജീയ സാഞ്ജലിരസംകുചിതാക്ഷിപക്ഷ്മാ ॥ 76 ॥

കൈംകർയനിത്യനിരതൈർഭവദേകഭോഗൈഃ
    നിത്യൈരനുക്ഷണനവീനരസാർദ്രഭാവൈഃ ।

നിത്യാഭിവാഞ്ഛിതപരസ്പരനീചഭാവൈഃ
 മദ്ദൈവതൈഃ പരിജനൈസ്തവ സംഗസീയ ॥ 77 ॥

യത് കിഞ്ചിദുജ്ജ്വലമിദം യദുപാഖ്യയാffഹുഃ
 സൗന്ദര്യമൃദ്ധിരിതി യന്മഹിമാംശലേശഃ ।
നാമ്നൈവ യാം ശ്രിയമുശന്തി യദീയധാമ
 ത്വാമാമനന്തി യതമാ യതമാനസിദ്ധിഃ ॥ 78 ॥

യാ വൈ ത്വയാfപ്യുദധിമന്ഥനയത്നലഭ്യാ
 യാfന്തർഹിതേ ജഗദുന്മഥനോദ്യതോfഭൂഃ ।
യാ ച പ്രതിക്ഷണമപൂർവ്വരസാനുബന്ധൈഃ
 ഭാവൈർഭവന്തമഭിനന്ദയതേ സദൈവ ॥ 79 ॥

രൂപശ്രിയാ ഗുണഗണൈർവ്വിഭവേന ധാമ്നാ
 ഭാവൈരുദാരമധുരൈശ്ചതുരൈശ്ചരിത്രൈഃ ।
നിത്യം തവൈവ സദൃശീം ശ്രിയമീശ്വരീം താം
 ത്വാം ചാഞ്ചിതഃ പരിചരേയമുദീർണ്ണഭാവഃ ॥ 80 ॥

യാ ബിഭ്രതീ സ്ഥിരചരാത്മകമേവ വിശ്വം
 വിശ്വംഭരാ പരമയാ ക്ഷമയാ ക്ഷമാ ച ।
താം മാതരം ച പിതരം ച ഭവന്തമസ്യ
 വ്യുച്ഛന്തു രാത്രയ ഇമാ വരിവസ്യതോ മേ ॥ 81 ॥

ഭാവൈരുദാരമധുരൈർവ്വിവിധൈർവ്വിലാസൈഃ
 ഭ്രൂവിഭ്രമസ്മിതകടാക്ഷനിരീക്ഷണൈശ്ച ।
യാ ത്വന്മയീ ത്വമപി യന്മയ ഏവ സാ മാം
 നീലാ നിതാന്തമുരരീകുരുതാമുദാരാ ॥ 82 ॥

ഭാവൈരനുക്ഷണം അപൂർവ്വരസാനുവിദ്ധൈഃ
 അത്യദ്ഭുതൈരഭിനവൈരഭിനന്ദ്യ ദേവീഃ ।
ഭൃത്യാൻ യഥോചിതപരിച്ഛദിനോ യഥാർഹം
 സംഭാവയന്തമഭിതോ ഭഗവൻ! ഭവേയം ॥ 83 ॥

ഹാ ഹന്ത ഹന്ത! ഹതകോഽസ്മി ഖലോഽസ്മി ധിങ്മാം
മുഹ്യൻ അഹോ! അഹമിദം കിമുവാച വാചാ।
ത്വാമംഗ! മംഗളഗുണാസ്പദമസ്തഹേയം
ആഃ! സ്മർത്തുമേവ കഥമർഹതി മാദൃഗംഹഃ॥ 84॥

അംഹഃ പ്രസഹ്യ വിനിഗൃഹ്യ വിശോധ്യ ബുദ്ധിം
വ്യാപൂയ വിശ്വമശിവം ജനുഷാഽനുബദ്ധം।
ആധായ സദ്ഗുണഗണാനപി നാഹമർഹഃ
ത്വത്പാദയോർയദഹമത്ര ചിരാന്നിമഗ്നഃ॥ 85॥

ജാനേഽഥവാ കിമഹമംഗ! യദേവ സംഗാദ്
അംഗീകരോഷി ന ഹി മംഗളമന്യദസ്മാത്।
തേന ത്വമേനമുരരീകുരുഷേ ജനം ചേദ്
നൈവാമുതോ ഭവതി യുക്തതമോ ഹി കശ്ചിത്॥ 86॥

യന്നാഭവാമ ഭവദീയകടാക്ഷലക്ഷം
സംസാരഗർത്തപരിവർത്തം അതോഽഗമാമ।
ആഗാംസി യേ ഖലു സഹസ്രമജസ്രമേവ
ജന്മസ്വതന്മഹി കഥം ത ഇമേഽനുകമ്പ്യാഃ॥ 87॥

സത്കർമ്മ നൈവ കില കിഞ്ചന സഞ്ചിനോമി
വിദ്യാഽപ്യവദ്യരഹിതാ ന ച വിദ്യതേ മേ।
കിഞ്ച ത്വദഞ്ചിതപദാംബുജഭക്തിഹീനഃ
പാത്രം ഭവാമി ഭഗവൻ! ഭവതോ ദയായാഃ॥ 88॥

കിം ഭൂയസാ പ്രലപിതേന യദേവ കിഞ്ചിത്
പാപാഘം അൽപമുരു വാ തദശേഷമേഷഃ।
ജാനൻ ന വാ ശതസഹസ്രപരാർദ്ധകൃത്വോ
യോഽകാർഷം ഏനം അഗതിം കൃപയാ ക്ഷമസ്വ॥ 89॥

ദേവ! ത്വദീയചരണപ്രണയപ്രവീണ–
രാമാനുജാർയവിഷയീകൃതം അപ്യഹോ! മാം।

ഭൂയഃ പ്രധർഷയതി വൈഷയികോ വിമോഹോ
    മത്കർമ്മണഃ കതരദത്ര സമാനസാരം ॥ 90 ॥

ഗർഭേഷു നിർഭരനിപീഡനഖിന്നദേഹഃ
    ക്ഷോദീയസോƒതിമഹതോƒപ്യഖിലസ്യ ജന്തോഃ ।
ജന്മാന്തരാണ്യനുവിചിന്ത്യ പരസ്സഹസ്രാണി
    അത്രാഹം അപ്രതിവിധിർന്നിഹതശ്ചരാമി ॥ 91 ॥

ഭൂയശ്ച ജന്മസമയേഷു സുദുർവ്വചാനി
    ദുഃഖാനി ദുഃഖമതിരിച്യ കിമപ്യജാനൻ ।
മൂഢോƒനുഭൂയ പുനരേവ തു ബാലഭാവാത്
    ദുഃഖോത്തരം നിജചരിത്രമമുത്ര സേവേ ॥ 92 ॥

ഭൂയാംസി ഭൂയ ഉപയൻ വിവിധാനി ദുഃഖാനി
    അന്യച്ച ദുഃഖമനുഭൂയ സുഖഭ്രമേണ ।
ദുഃഖാനുബന്ധമപി ദുഃഖവിമിശ്രമൽപം
    ക്ഷുദ്രം ജുഗുപ്സിതസുഖം സുഖമിത്യുപാസേ ॥ 93 ॥

ലോലദ്ഭിരിന്ദ്രിയഹയൈരപഥേഷു നീതഃ
    ദുഷ്പ്രാപദുർഭഗമനോരഥമഥ്യമാനഃ ।
വിദ്യാധനാഭിജനജന്മമദേന കാമ-
    ക്രോധാദിഭിശ്ച ഹതധീർന്ന ശമം പ്രയാമി ॥ 94 ॥

ലബ്ധ്യേഷു ദുർല്ലഭതരേഷ്വപി വാഞ്ഛിതേഷു
    ജാതാ സഹസ്രഗുണതഃ പ്രതിലംഭനേƒപി ।
വിഘ്നൈർഹതേഷ്വപി ച തേഷു സമൂലഘാതം
    വർദ്ധിഷ്ണുരേവ ന തു ശാമ്യതി ഹന്ത തൃഷ്ണാ ॥ 95 ॥

ത്വത്കീർത്തനസ്തുതിനമസ്കൃതിവേദനേഷു
    ശ്രദ്ധാ ന ഭക്തിരപി ശക്തിരഥോ ന ചേച്ഛാ ।
നൈവാനുതാപമതിരേഷ്വകൃതേഷു കിം നു
    ഭൂയാൻ അഹോ! പരികരഃ പ്രതികൂലപക്ഷേ ॥ 96 ॥

ഏതേന വൈ സുവിദിതം ബത മാമകീനം
    ദൗരാത്മ്യം അപ്രതിവിധേയമപാരം ഈശഃ! ।
സംമൂർച്ഛതോഽപ്യപദമസ്മി യതസ്ത്വദീയ-
    നിസ്സീമഭൂമകരുണാമൃതവീചിവായോഃ ॥ 97 ॥

ഐശ്വർയവീർയകരുണാഗരിമക്ഷമാദ്യാഃ
    സ്വാമിൻ! അകാരണസുഹൃത്ത്വം അഥോ വിശേഷാത് ।
സർവ്വേ ഗുണാഃ സവിഷയാസ്തവ മാം അപാര-
    ഘോരാഘപൂർണ്ണം അഗതിം നിഹതം സമേത്യ ॥ 98 ॥

ത്വത്പാദസംശ്രയണഹേതുഷു സാധികാരാൻ
    ഉദ്യുഞ്ജതശ്ചരിതകൃത്സ്നവിധീംശ്ച താംസ്താൻ ।
ത്വം രക്ഷസീതി മഹിമാ ന തവാലമേഷ
    മാം ചേദനീദൃശമനന്യഗതിം ന രക്ഷേഃ ॥ 99 ॥

യാ കർമ്മണാമധികൃതിർയ ഇഹോദ്യമസ്തേഷു
    അപ്യേഷനുഷ്ഠിതിരശേഷമിദം ഹി പുംസാം ।
ത്വാമന്തരേണ ന കഥഞ്ചന ശക്യമാപ്തും
    ഏവം ച തേഷു മയി ചാസ്തി ന തേ വിശേഷഃ ॥ 100 ॥

നിർബ്ബന്ധ ഏഷ യദി തേ യദശേഷവൈധ-
    സംസേവിനോ വരദ! രക്ഷസി നേതരാൻസ്ത്വം ।
തർഹി ത്വമേവ മയി ശക്ത്യധികാരവാഞ്ഛാഃ
    പ്രത്യൂഹശാന്തിമിതരച്ച വിധേഹി വിശ്വാം ॥ 101 ॥

॥ ഇതി ശ്രീവൈകുണ്ഠസ്തവഃ സമാപ്തഃ ॥

വ്യക്തീകുർവ്വൻ നിഗമശിരസാമർത്ഥമന്തർന്നിഗൂഢം
    ശ്രീവൈകുണ്ഠസ്തവമകൃത യഃ ശ്രേയസേ സജ്ജനാനാം ।
കൂരാധീശം ഗുരുതരദയാദുഗ്ദ്ധസിന്ധും തമീഡേ
    ശ്രീവത്സാംകം ശ്രുതിമതഗുരുച്ഛാത്രശീലൈകധാമ ॥

അർവ്വാഞ്ചോ യത്പദസരസിജദ്വന്ദ്വമാശ്രിത്യ പൂർവ്വേ
മൂർധ്നാ യസ്യാന്വയമുപഗതാഃ ദേശികാ മുക്തിമാപുഃ ।
സോഽയം രാമാനുജമുനിരപി സ്വീയമുക്തിം കരസ്ഥാം
യത്സംബന്ധാദമനുത കഥം വർണ്ണ്യതേ കൂരനാഥഃ ॥

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

॥ ശ്രീ അതിമാനുഷസ്തവഃ ॥

ശ്രീവത്സചിഹ്നമിശ്രേഭ്യോ നമ ഉക്തിമധീമഹേ ।
യദുക്തയസ്ത്രയീകണ്ഠേ യാന്തി മങ്ഗള സൂത്രതാം ॥

അതിമാനുഷശീലവൃത്തവേഷൈഃ
    അതിവൃത്താമരവിക്രമപ്രതാപൈഃ ।
അതിലംഘിതസർവ്വലോകസാമ്യം
    വരയേ വൈഷ്ണവവൈഭവാവതാരം ॥ 1 ॥

ശ്രേയഃ കിരന്തു കിരണാശ്ചരണാരവിന്ദ-
    നിഷ്യന്ദമാനമകരന്ദരസൗഘദേശ്യാഃ ।
തജ്ജാഃ ശ്രുതേർമ്മധുന ഉത്സ ഇതി പ്രതീതാഃ
    മംഗള്യരംഗനിലയസ്യ പരസ്യ ധാമ്നഃ ॥ 2 ॥

ശ്രീമത്പരാംകുശമുനീന്ദ്രമനോനിവാസാത്
    തജ്ജാനുരാഗരസമജ്ജനം അഞ്ജസാffപ്യ ।
അദ്യാപ്യനാരതതദുത്ഥിതരാഗയോഗം
    ശ്രീരംഗരാജചരണാംബുജം ഉന്നയാമഃ ॥ 3 ॥

വജ്രധ്വജാംകുശസുധാകലശാതപത്ര-
    പംകേരുഹാംകപരികർമ്മപരീതമന്തഃ ।
ആപാദപംകജവിശൃങ്ഖലദീപ്രമൗലേഃ
    ശ്രീരംഗിണശ്ചരണയോർയുഗം ആശ്രയാമഃ ॥ 4 ॥

ശ്രീരംഗരാജചരണൗ പ്രണുമോ യയോഃ ഖലു
    ഏകസ്ത്രിവിക്രമവിധൗ വസുധാമശേഷാം ।
വ്യക്രംസ്ത സാചലകുലാമപി വിപ്രകീർണ്ണ-
    സ്ഥൂലാവലഗ്നസികതാമിവ നിർന്നതോച്ചം ॥ 5 ॥

ജ്ഞാനം ബലം വിപുലമീശനവീര്യശക്തി-
    തേജാംസി ച ത്രിയുഗഭൂയമുപാഗതാനി ।
പൂർണ്ണാനി ഷട് ച പരിഗൃഹ്യ ഭവൻശ്ചതുർദ്ധാ
    ഭക്തം ജനം ത്വമനുജഗ്രഹിഥാനുരാഗാത് ॥ 6 ॥

ഏകാന്തമംഗളഗുണാസ്പദം അസ്തഹേയം
    നിത്യം പദം തവ യതസ്തത ഏവ ദേവ ।
ആമ്നായതേ തദിഹ വിശ്വവിരൂപരൂപം
    തേനൈവ നമ്പിദം അശബ്ദം അരൂപം ആഹുഃ ॥ 7 ॥

ശബ്ദാദി ഹേയം ഇഹ ഗോചര ഇന്ദ്രിയാണാം
    തത്പ്രത്യനീകവിഭവസ്ത്വം അതീന്ദ്രിയോഽസി ।
തേനൈവ തേ ന ബത ദർശനമസ്തി കിഞ്ചിദ്
    വാചോ ധിയശ്ച തത ഏവ ന ഗോചരോഽസി ॥ 8 ॥

ഏവം സ്ഥിതേ ത്വദുപസംശ്രയണാഭ്യുപായോ
    മാനേന കേനചിദലപ്സ്യത നോപലബ്ധം ।
നോ ചേദ് അമർത്ത്യമനുജാദിഷു യോനിഷു ത്വം
    ഇച്ഛാവിഹാരവിധിനാ സമവാതരിഷ്യഃ ॥ 9 ॥

ശീലഃ ക ഏഷ തവ ഹന്ത! ദയൈകസിന്ധോ!
    ക്ഷുദ്രേ പൃഥഗ്ജനപദേ ജഗദണ്ഡമധ്യേ ।
ക്ഷോദീയസോഽപി ഹി ജനസ്യ കൃതേ കൃതീ ത്വം
    അത്രാവതീര്യ നനു ലോചനഗോചരോഽഭൂഃ ॥ 10 ॥

യം പാതകാത് സുമഹതോഽപ്യുദധാരയസ്ത്വം
    ത്വത്പാദവാരിപരിപൂതശിരാശ്ച യോഽഭൂത് ।
തം വന്ദസേ കില തതശ്ച വരം വൃണീഷേ!
    ക്രീഡാവിധിർബ്ബത വിലക്ഷണലക്ഷണസ്തേ ॥ 11 ॥

ക്രീഡാവിധേഃ പരികരസ്തവ യാ തു മായാ
    സാ മോഹിനീ ന കതമസ്യ തു ഹന്ത ജന്തോഃ ।

ഹൈ! മർത്ത്യസിംഹവപുഷസ്തവ തേജസോംƒശേ
    ശംഭുർഭവൻ ഹി ശരഭഃ ശലഭോ ബഭൂവ ॥ 12 ॥

യസ്യാത്മതാം ത്രിപുരഭംഗവിധാവധാസ്ത്വം
    ത്വച്ഛക്തിതേജിതശരോ വിജയീ ച യോƒഭൂത് ।
ദക്ഷക്രതൗ തു കില തേന വിനിർജ്ജിതസ്ത്വം
    യുക്തോ വിധേയവിഷയേഷു ഹി കാമചാരഃ ॥ 13 ॥

മുഗ്ദ്ധഃ ശിശുഃ വടദലേ ശയിതോƒതിതമ്പാ
    തമ്പാ ജഗന്തി ബിഭൃഷേ സവികാസമേവ ।
ഐശീമിമാം തു തവ ശക്തിമതർക്കിതവ്യാം
    അവ്യാജതഃ പ്രഥയസേ കിമിഹാവതീർണ്ണഃ ॥ 14 ॥

ബ്രഹ്മേശമധ്യഗണനാ ഗണനാƒർക്കപംക്തൗ
    ഇന്ദ്രാനുജത്വം അദിതേസ്തനയത്വയോഗാത് ।
ഇക്ഷ്വാകുവംശ-യദുവംശജനിശ്ച ഹന്ത!
    ശ്ലാഘ്യാന്യമൂന്യനുപമസ്യ പരസ്യ ധാമ്നാഃ ॥ 15 ॥

ത്വന്നിർമ്മിതാ ജഠരഗാ ച തവ ത്രിലോകീ
    കിം ഭിക്ഷണാദിയമൃതേ ഭവതാ ദുരാപാ ।
മധ്യേ കദാ തു ന വിചക്രമിഷേ ജഗച്ചേത്
    ത്വദ്വിക്രമൈഃ കഥമിവ ശ്രുതിരഞ്ചിതാ സ്യാത് ॥ 16 ॥

ഏതത് കഥം കഥയ യന്മഥിതസ്ത്വയാƒസൗ
    ഹിത്വാ സ്വഭാവനിയമം പ്രഥിതം ത്രിലോക്യാം ।
അശ്വാപ്സരോവിഷസുധാവിധുപാരിജാത
    ലക്ഷ്മ്യാത്മനാ പരിണതോ ജലധിർബ്ബഭൂവ ॥ 17 ॥

പൃച്ഛാമി കിഞ്ചന യദാ കില രാഘവത്വേ
    മായാമൃഗസ്യ വശഗോ മനുജത്വമൗഗ്ദ്ധ്യാത് ।
സീതാവിയോഗവിവശോ ന ച തദ്ഗതിജ്ഞഃ
    പ്രാദാസ്തദാ പരഗതിം ഹി കഥം ഖഗായ ॥ 18 ॥

അക്ഷുണ്ണയോഗപഥം അഗ്ര്യഹതം ജടായും
    തിര്യഞ്ചമേവ ബത മോക്ഷപഥേ നിയോക്തും ।
ശക്നോഷി വേത്സി ച യദാ സ തദാ കഥം ത്വം
    ദേവീമവാപ്തുമനലം വ്യഥിതോ വിചിന്വൻ ॥ 19 ॥

സാലാൻ ഹി സപ്ത സഗിരീൻ സരസാതലാൻ യാൻ
    ഏകേഷുമന്ദജവതോ നിരപത്രയസ്ത്വം ।
തേഷ്വേകവിവ്യഥനഖിന്നകപിപ്രണുന്നം
    ശാഖാമൃഗം മൃഗയസേ സ്മ കഥം സഹായം ॥ 20 ॥

ദാസഃ സഖാ സമഭവത് തവ യഃ കപീന്ദ്രഃ
    തദ്വിദ്വിഷം കപിം അമർഷവശാത് ജിഘാംസുഃ ।
ത്വത്സ്നേഹവിക്ലവധിയം തമിമം കപീന്ദ്രം
    വിസ്രംഭയൻ സപദി സാലഗിരീൻ അവിധ്യഃ ॥ 21 ॥

യദ്വാ മൃഗം മൃഗയുവദ് മൃഗയാപദേശാത്
    ഛന്നോ ജഘന്ഥ ന തു ശത്രുവദാഭിമുഖ്യാത് ।
തദ് യുക്തമേവ തവ രാഘവവംശജസ്യ
    തിര്യക്ഷു നൈവ ഹി വിപക്ഷതയോപചാരഃ ॥ 22 ॥

മാനുഷ്യകാചരിതമാചരിതും പ്രവൃത്തോ
    ദേവാതിഗം ചരിതമംഗ! കിമംഗ്യകാർഷീഃ ।
യത് സാഗരേ ബത ബബന്ധിഥ നാഥ! സേതും
    ശൈലൈഃ പ്ലവംഗമസമിംഗിതസമ്പ്രണുന്നൈഃ ॥ 23 ॥

യോ വിക്രമേണ മനുജത്വവിഭൂഷണേന
    ദേവം വരം വരുണരാജം അജ! വ്യജേഷ്ഠാഃ ।
കൃത്വോപദാം ദശരഥം വിധിരുദ്രമുഖ്യൈഃ
    ദേവൈഃ സ്തുതശ്ച സ കിലേന്ദ്രജിതാ ജിതോऽസി ॥ 24 ॥

അബ്ധിം ന തേരിഥ ജിഗേഥ ന രാക്ഷസേന്ദ്രം
    നൈവാസ്യ ജജ്ഞിഥ യദാ ച ബലാബലം ത്വം ।

നിസ്സംശയഃ സപദി തസ്യ പദേfഭ്യഷിഞ്ചഃ
    തസ്യാനുജം കഥമിദം ഹി വിഭീഷണം ച ॥ **25** ॥

ത്വം ദക്ഷിണസ്യ നിവസൻ ഉദധേസ്തടേfപി
    ദൂരാന്തരോത്തരപയോധിമഹാന്തരീപേ ।
ദൈത്യാൻ നിജൈകശരപാരണയൻ കിമേതാം
    ലംകാം സ്ഥിതോfത്ര കുരുഷേ ന കില സ്മ ഭസ്മ ॥ **26** ॥

യത് താദൃശാഗസമരിം രഘുവീര വീക്ഷ്യ
    വിശ്രമ്യതാം ഇതി മുമോചിഥ മുഗ്ദ്ധമാജൗ ।
കോfയം ഗുണഃ കതരകോടിഗതഃ കിയാൻ വാ
    കസ്യ സ്തുതേഃ പദമഹോ ബഹ കസ്യ ഭൂമിഃ ॥ **27** ॥

ഏതേന വൈ സുവിദിതോfഭവദിന്ദ്രശത്രോഃ
    മായാസ്ത്രബന്ധനനിബന്ധനജ്ഞോ വിമോഹഃ ।
യല്ലക്ഷ്മണസ്ത്വദനുജ്ഞോ രിപുശക്തിമുഗ്ദ്ധഃ
    ശത്രോർഗ്ഗുരുഃ ഹനുമതസ്തു ലഘുത്വമാപ ॥ **28** ॥

ഹാ ഹന്ത ഹന്ത ഭവതശ്ചരണാരവിന്ദ-
    ദ്വന്ദ്വം കദാ നു വിഷയീഭവിതാ മമാക്ഷ്ണോഃ ।
യോfഹം നിരർഗ്ഗളവിനിർഗ്ഗളദന്ധകാരൈഃ
    വൃക്ഷൈസ്തൃണൈശ്ച സുലഭം സമയം വ്യതീതഃ ॥ **29** ॥

വംശം രഘോരനുജിഘൃക്ഷുരിഹാവതീർണ്ണഃ
    ദിവ്യൈർവ്വവർഷിഥ തഥാfത്ര ഭവദ്ഗുണൗഘൈഃ ।
ത്വത്സന്നിധിപ്രഭവശൈത്യജുഷോ യഥാ ഹി
    വൃക്ഷാശ്ച താന്തിമഭജന്ത ഭവദ്വിയോഗേ ॥ **30** ॥

യേ ധർമ്മമാചരിതും അഭ്യസിതും ച യോഗം
    ബോദ്ധും ച കിഞ്ചന ന ജാത്വധികാരഭാജഃ ।
തേfപി ത്വദാചരിതഭൂതലബന്ധഗന്ധാദ്
    ബന്ധാതിഗാഃ പരഗതിം ഗമിതാസ്തൃണാദ്യാഃ ॥ **31** ॥

താദൃഗ്ഗുണോ നനു ബഭൂവിഥ രാഘവത്വേ
    യസ്താവകം ചരിതമമ്പഹം അമ്പഭുംക്ത।
സോfത്രൈവ ഹന്ത! ഹനുമാൻ പരമാം വിമുക്തിം
    ബുദ്ധ്വാfവധൂയ ചരിതം തവ സേവതേfസൗ ॥ 32 ॥

യസ്ത്വം കൃതാഗസമപി പ്രണതിപ്രസക്തം
    തം വായസം പരമയാ കൃപയാfക്ഷമിഷ്ഠാഃ।
തേനൈവ മാദൃശജനസ്യ മഹാഗസോfപി
    യുക്തം സമാശ്വസനം ഇത്യുപധാരയാമി ॥ 33 ॥

സാ പൂതനാ ശകടം അർജ്ജുനയോശ്ച യുഗ്മം
    ബാല്യോചിതാന്യപരചേഷ്ടിതവിഷ്ഫുലിംഗേ।
യസ്യാലഭന്ത ശലഭത്വമഹോ! നിഗൂഢഃ
    സ ത്വം വ്രജേ വവൃധിഷേ കില കംസഭീത്യാ ॥ 34 ॥

പശ്യത്സു സൂരിഷു സദാ പരമം പദം തേ
    ദേവ്യാ ശ്രിയാ സഹ വസൻ പരയാ വിഭൂത്യാ।
യോഗേന യോഗനിരതൈഃ പരിമൃഗ്യമാണഃ
    കിം ത്വം വ്രജേഷു നവനീതമഹോ! വ്യമുഷ്ണാഃ ॥ 35 ॥

യം ദുർഗ്രഹം സുമനസോ മനസാfപി നിത്യം
    ബന്ധച്ഛിദം പരമമീശമുദാഹരന്തി।
ദാമ്നാ നിബദ്ധ ഇതി ശുശ്രുമ തം ഭവന്തം
    നാലം ബഭൂവിഥ ബത ശ്ലഥനായ തസ്യ ॥ 36 ॥

ഐശം ഹി ശൈശവമപി വ്യതിവേലഖേലം
    യത് പൂതനാ ശകടം അർജ്ജുനയോശ്ച യുഗ്മം।
ബാല്യോചിതാന്യപരസാചിവിചേഷ്ടിതേന
    ഹന്താലഭന്ത ശലഭായിതമോജസസ്തേ ॥ 37 ॥

സത്യേവ ഗവ്യനിവഹേ നിജധാമ്നി ഭൂമ്നാ
    പര്യന്തസദ്മസു കിമർത്ഥം അചൂചുരസ്ത്വം।

മുഷ്ണൻ ച കിം വ്യജഘടോ ഘടശേഷമഗ്രേ
    ഗോപീജനസ്യ പരിഹാസപദം കിമാസീഃ ॥ 38 ॥

യന്നാമ നാഥ! നവനീതം അചൂചുരസ്ത്വം
    തച്ഛാദനായ യദി തേ മതിരാവിരാസീത് ।
കിം മുഗ്ധ! ദിഗ്ധമമുനാ കരപല്ലവം തേ
    ഗാത്രേ പ്രമൃജ്യ നിരഗാഃ കില നിർവ്വിശംകഃ ॥ 39 ॥

ത്വാമന്യഗോപഗൃഹഗവ്യമുഷം യശോദാ
    ഗുർവ്വീ ത്വദീയമവമാനമമൃഷ്യമാണാ ।
പ്രേമ്ണാƒഥ ദാമപരിണാമജുഷാ ബബന്ധ
    താദൃക് ന തേ ചരിതം ആർയജനാഃ സഹന്തേ ॥ 40 ॥

മാത്രാ യദി ത്വമസി ദാമനി സന്നിബദ്ധഃ
    തച്ഛ്രാവിണാം ഉദിതചാക്ഷുഷ നിർത്ധരാണാം ।
ബധ്നാസി ഹന്ത ഹൃദയം ഭഗവൻ! കുതസ്തത്
    സർവ്വോ ഹി വശ്യവിഷയേ വിവൃണോതി വീർയം ॥ 41 ॥

കാന്താലകാന്തമമലം കമലായതാക്ഷം
    ഉദ്ഭ്രൂവിലാസം ഉദിതസ്മിതം ഉന്നസം ച ।
വക്ത്രം വഹൻ പരമ! ഗോപഗൃഹേഷു കിം ത്വം
    ഗോപീമനാംസി നവനീതമുതാഭ്യമോഷീഃ ॥ 42 ॥

സർവ്വം ഗുണായ ഗുണിനാം ഇതി സത്യമേതത്
    യത് ഖലിഹേതരജനേ മലിനത്വഹേതുഃ ।
യദ് ഗോപവേഷവിനിവേഷണമുത്തമം തേ
    ഗോപാലനം ച ഗണയന്തി ഗുണം ഗുണേഷു ॥ 43 ॥

ഗോപാലപോതകതയാ നിഭൃതം ധരിത്രീം
    ആവസ്തുകാമ ഇവ സന്നപി ബാല്യലൗല്യാത് ।
ഐന്ദ്രം നിഹത്യ മഹം അദ്രിമഥോ ദധാനഃ
    കിം തസ്ഥിഷേ സുരഗണായ സവാസവായ ॥ 44 ॥

വേണുക്വണപ്രണയിനി ത്വയി ലോകനാഥ!
    ബൃന്ദാവനം ചരണസഞ്ചരണൈഃ പുനാനേ ।
ഭാവാസ്തദാ വനഭുവഃ കില കീദൃശസ്തേ
    ത്വദ്ഗീതസിക്തസികതാസു വസുന്ധരാസു ॥ 45 ॥

ധന്യൈഃ ശ്രുതം തദിഹ താവകരാസകാലേ
    ഗീതേന യേന ഹി ശിലാഃ സലിലാംബഭൂവുഃ ।
പഞ്ചാപി കിഞ്ച പരിവൃത്തഗുണാനി ഭൂതാനി
    ഉർവ്വീകൃശാനുമരുദംബരശംബരാണി ॥ 46 ॥

തേഭ്യഃ കൃതീ ന കില കശ്ചിദിഹാസ്തി യേ വൈ
    രാസോത്സവോത്സുകധിയസ്തവ കാനനാന്തേ ।
വേണുസ്വനസ്രുത രസൗഘപരിപ്ലുതാന്തേ
    സ്ഥേ സൃക്വണീ രസനയാ ലിലിഹുർഭുജംഗാഃ ॥ 47 ॥

അംഭോദനീലം അരവിന്ദദളായതാക്ഷം
    പിഞ്ഛാവതംസം ഉരരീകൃതവേണുപാണിം ।
ത്വാം ഗോപവേഷപരികർമ്മിതകായകാന്തിം
    ധന്യാസ്തദാ ദദൃശുരുന്മഥിതാന്യഭാവാഃ ॥ 48 ॥

ഗോവർദ്ധനോ ഗിരിവരോ യമുനാ നദീ സാ
    ബൃദാവനം ച മഥുരാ ച പുരീ പുരാണീ ।
അദ്യാപി ഹന്ത! സുലഭാഃ കൃതിനാം ജനാനാം
    ഏതേ ഭവച്ചരണചാരജുഷഃ പ്രദേശാഃ ॥ 49 ॥

ബൃന്ദാവനേ സ്ഥിരചരാത്മകകീടദൂർവ്വാ-
    പര്യന്തജന്തുനിചയേ ബത യേ തദാനീം ।
നൈവാലഭാമഹി ജനിം ഹതകാസ്ത ഏതേ
    പാപാഃ പദം തവ കദാ പുനരാശ്രയാമഃ ॥ 50 ॥

ഹാ ജന്മ താസു സികതാസു മയാ ന ലബ്ധം
    രാസേ ത്വയാ വിരഹിതാഃ കില ഗോപകന്യാഃ ।

യാസ്താവകീനപദപംക്തിജുഷോഽജുഷന്ത
    നിക്ഷിപ്യ തത്ര നിജമംഗമനംഗതപ്തം ॥ 51 ॥

ആചിമ്പതഃ കുസുമമംഘ്രിസരോരുഹം തേ
    യേ ഭേജിരേ ബത! വനസ്പതയോ ലതാ വാ ।
അദ്യാപി തത്കുലഭുവഃ കുലദൈവതം മേ
    ബൃന്ദാവനം മമ ധിയം ച സനാഥയന്തി ॥ 52 ॥

യത് ത്വത്പ്രിയം തദിഹ പുണ്യം അപുണ്യമന്യത്
    നാന്യത് തയോർഭവതി ലക്ഷണമത്ര ജാതു ।
ധൂർത്തായിതം തവ ഹി യത് കില രാസഗോഷ്ഠ്യാം
    തത്കീർത്തനം പരമപാവനം ആമനന്തി ॥ 53 ॥

യാ കംസമുഖ്യനൃപകീടനിബർഹണോത്ഥാ
    സാ നിർജ്ജിതത്രിജഗതസ്തവ നൈവ കീർത്തിഃ ।
ഗോപാലനാദി യദിദം ഭവദീയകർമ്മേ-
    ത്യാർദ്രീകരോതി വിദുഷാം ഹൃദയം തദേതത് ॥ 54 ॥

ഗോപാലവേഷപരികർമ്മ പരാവരേശം
    യന്നാമ ധാമ പരമം തമസഃ പരസ്താത് ।
തത് പിഞ്ഛലാഞ്ഛനസുദാമകൃതോപവീതം
    ഗോധൂലിധൂസരിതകുന്തലം അന്തരാസ്താം ॥ 55 ॥

യദ്വൈ ജരാസുതഭയാദ് വിപലായഥാസ്ത്വം
    തച്ചേന്മനുഷ്യ ചരിതാനുവിധാനജം തേ ।
തർഹി ത്രിലോകഗുരും ഈശ്വരമീശ്വരാണാം
    ബാണാഹവേ കിമിതി ശംഭും അജൃംഭയസ്ത്വം ॥ 56 ॥

ജാതം കുതസ്തദകൃതജ്ഞവിചേഷ്ടിതം തേ
    പുത്രീയയാ കില വരം വവൃഷേ വൃഷാംകാത് ।
അക്ഷേഷു സക്തമതിനാ ച നിരാദരേണ
    വാരാണസീ ഹരപുരീ ഭവതാ വിദഗ്ധാ ॥ 57 ॥

സഞ്ജീവയൻ അപി മൃതം സുതമുത്തരായാഃ
സാന്ദീപനേശ്ചിരമൃതം സുതമാനയൻ ച ।
ധാമ്നോ നിജാദ് ദ്വിജസുതാൻ പുനരാനയൻ വാ
സ്വാമേവ താം തനുമഹോ! കഥമാനയസ്ത്വം ॥ **58** ॥

അദ്യാപി നാസ്ത്യുപരതിഃ ത്രിവിധാപചാരാത്
പാപഃ പരേ നിപതിതോഽസ്മി തമസ്യപാരേ ।
ഏതാദൃശോഽഹമഗതിർഭവതോ ദയായാഃ
പാത്രം ത്വദീയചരണൗ ശരണം പ്രപദ്യേ ॥ **59** ॥

വിസ്രംഭണം ത്വയി ന യദ്യപി മേഽസ്തി നാപി
ശ്രദ്ധാ യഥോക്തവചനാർത്ഥഗതാ തഥാഽപി ।
വാചം ത്വിമാം സകൃദഥാപ്യസകൃന്മയോക്താം
സത്യാം കുരുഷ്വ ദയയൈവ ദയൈകസിന്ധോ ॥ **60** ॥

പാപീയസോഽപി ശരണാഗതിശബ്ദഭാജോ
നോപേക്ഷണം മമ തവോചിതമീശ്വരസ്യ ।
ത്വജ്ജ്ഞാനശക്തികരുണാസു സതീഷു നൈവ
പാപം പരാക്രമിതുമർഹതി മാമകീനം ॥ **61** ॥

॥ ഇതി ശ്രീ അതിമാനുഷസ്തവഃ സമാപ്തഃ ॥

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

॥ ശ്രീസുന്ദരബാഹുസ്തവഃ ॥

ശ്രീവത്സചിഹ്നമിശ്രേഭ്യോ നമ ഉക്തിമധീമഹേ ।
യദുക്തയസ്ത്രയീകണ്ഠേ യാന്തി മങ്ഗള സൂത്രതാം ॥

ശ്രീമന്തൗ ഹരിചരണൗ സമാശ്രിതോऽഹം
ശ്രീരാമാവരജമുനീന്ദ്രലബ്ധബോധഃ ।
നിർഭീകസ്തത ഇഹ സുന്ദരോരുബാഹും
സ്തോഷ്യേ തച്ചരണവിലോകനാഭിലാഷീ ॥ 1 ॥

സുന്ദരായതഭുജം ഭഹാമഹേ
വൃക്ഷഷണ്ഡമയമദ്രിം ആശ്രിതം ।
യത്ര സുപ്രഥിതനൂപുരാപഗാ
തീർത്ഥം അർത്ഥിതഫലപ്രദം വിദുഃ ॥ 2 ॥

ക്വചിത് ത്വരിതഗാമിനീ ക്വചന മന്ദമന്ദാലസാ
ക്വചിത് സ്ഖലിതവിഹ്വലാ ക്വചന ഫേനിലാ സാരവാ ।
പതന്ത്യപി കില ക്വചിത് വ്രജതി നൂപുരാഹ്വാ നദീ
സുസുന്ദരഭുജാഹ്വയം മധു നിപീയ മത്താ യഥാ ॥ 3 ॥

ഉദധിഗമന്ദരാദ്രിമഥിമന്ഥനലബ്ധപയോ-
മധുരരസേന്ദിരാഹ്വസുധ സുന്ദരദോഃ പരിഘം ।
അശരണമാദൃശാത്മശരണം ശരണാർത്ഥിജന-
പ്രവണധിയം ഭജേമ തരുഷണ്ഡമയാദ്രിപാതിം ॥ 4 ॥

ശശധരരിംഖണാഢ്യശിഖം ഉച്ഛിഖരപ്രകരം
തിമിരനിഭപ്രഭൂതതരുഷണ്ഡമയം ഭ്രമദം ।
ഭിദുരിതസപ്തലോകസുവിശൃങ്ഖലശംഖരവം
വനഗിരിം ആവസന്തം ഉപയാമി ഹരിം ശരണം ॥ 5 ॥

യത്തുംഗശൃങ്ഗവിനിഷംഗിസുരാംഗനാനാം
    ന്യസ്തോർധ്വപുണ്ഡ്രമുഖമണ്ഡനമണ്ഡിതാനാം।
ദർപ്പണ്യഭൂത് ധൃതമപംകശശാംകപൃഷ്ഠം
    തദ് ധാമ സുന്ദരഭുജസ്യ മഹാൻ വനാദ്രിഃ॥ 6॥

യദീയശിഖരാഗതാം ശശികലാം തു ശാഖാമൃഗാഃ
    നിരീക്ഷ്യ ഹരശേഖരീഭവനം ആമൃശന്തസ്തതഃ।
സ്പൃശന്തി ന ഹി ദേവതാന്തരസമാശ്രിതേതി സ്ഫുടം
    സ ഏഷ സുമഹാതരുവ്രജഗിരിഃ ഗൃഹം ശ്രീപതേഃ॥ 7॥

സുന്ദരദോർദ്ദിവ്യാജ്ഞാ
    ലംഭനകാതരവശാനുയായിനി കരിണി।
പ്രണയജകലഹസമാധിഃ
    യത്ര വനാദ്രിഃ സ ഏഷ സുന്ദരദോഷ്ണഃ॥ 8॥

സ ഏഷ സൗന്ദർയനിധേഃ ധൃതശ്രിയോ
    വനാചലോ നാമ സുധാമ യത്ര ഹി।
ഭുജംഗരാജസ്യ കുലസ്യ ഗൗരവാത്
    ന ഖണ്ഡിതാഃ കുണ്ഡലിനഃ ശിഖണ്ഡിഭിഃ॥ 9॥

വൃഷഗിരിരയം അച്യുതസ്യ യസ്മിൻ
    സ്വമതമലംഘയിതും പരസ്പരേഭ്യഃ।
ഖഗപതിചരണൗ ഖഗാഃ ശപന്തേ
    ഭുജഗപതേർഭുജഗാശ്ച സർവ്വ ഏവ॥ 10॥

ഹരികുലം അഖിലം ഹനൂമദംഘ്രിം
    സ്വകുലപജാംബവതസ്തതഹിവ ഭല്ലാഃ।
നിജകുലപജടായുഷശ്ച ഗൃധ്രാഃ
    സ്വകുലപതേശ്ച ഗജാ ജഗേന്ദ്രനാമ്നഃ॥ 11॥

വകുളധരസരസ്വതീവിഷക്ത
    സ്വരരസഭാവയുതാസു കിന്നരീഷു।

ദ്രവതി ദൃഷദപി പ്രസക്തഗാനാസ്ഥിഹ
　　വനശൈലതടീഷു സുന്ദരസ്യ ॥ 12 ॥

ഭൃങ്ഗീ ഗായതി ഹംസതാലനിഭൃതം തത് പുഷ്ണതീ കോകിലാഽപി
　　ഉദ്ഗായത്യഥ വല്ലിതല്ലജമുഖാദാസ്രം മധു സ്യന്ദതേ ।
നിസ്സ്പന്ദസ്തിമിതാഃ കുരംഗതതയഃ ശീതം ശിലാസൈകതം
　　സായാഹ്നേ കില യത്ര സുന്ദരഭുജസ്തസ്മിൻ വനക്ഷ്മാധരേ ॥ 13 ॥

പീതാംബരം വരദശീതലദൃഷ്ടിപാതം
　　ആജാനുലംബിഭുജം ആയതകർണ്ണപാശം ।
ശ്രീമന്മഹാവനഗിരീന്ദ്രനിവാസദീക്ഷം
　　ലക്ഷ്മീധരം കിമപി വസ്തു മമാവിരസ്തു ॥ 14 ॥

ജനിജീവനാപ്യയവിമുക്തയോ യതോ
　　ജഗതാമിതി ശ്രുതിശിരസ്സു ഗീയതേ ।
തദിദം സമസ്തദുരിതൈകഭേഷജം
　　വനശൈലസംഭവം അഹം ഭജേ മഹഃ ॥ 15 ॥

സദ്ബ്രഹ്മാത്മപദേസ്ത്രയീശിരസി യോ നായായണോക്ത്യാ തഥാ
　　വ്യാഖ്യാതോ ഗതിസാമ്യലബ്ധവിഷയാനന്യത്വബോധോജ്ജ്വലൈഃ ।
നിസ്തുല്യാദികം അധിതീയമമൃതം തം പുണ്ഡരീകേക്ഷണം
　　പ്രാരൂഢശ്രിയം ആശ്രമേ വനഗിരേഃ കുഞ്ജോദിതം സുന്ദരം ॥ 16 ॥

പതിം വിശ്വസ്യാത്മേശ്വരം ഇതി പരം ബ്രഹ്മ പുരുഷഃ
　　പരം ജ്യോതിസ്തത്ത്വം പരമപി ച നാരായണ ഇതി ।
ശ്രുതിർബ്രഹ്മേശാദീൻസ്തദുദിതവിഭൂതീംസ്തു ഗൃണതീ
　　യമാഹാരൂഢശ്രീഃ സ വനഗിരിധാമാ വിജയതേ ॥ 17 ॥

പൃഥിവ്യാദ്യാത്മാന്തം നിയമയതി യസ്തത്ത്വനികരം
　　തദന്തർയാമീ തദ്ധപുരവിദിതസ്തേന ഭഗവാൻ ।
സ ഏഷ സ്വൈശ്വര്യം നവിജഹദശേഷം വനഗിരിം
　　സമധ്യാസീനോ നോ വിശതു ഹൃദയം സുന്ദരഭുജഃ ॥ 18 ॥

പ്രത്യഗാത്മനി കദാ*f*പ്യസംഭവദ്
ഭൂമഭൂമിമഭിവക്തി യം ശ്രുതിഃ ।
തം വനാദ്രിനിലയം സുസുന്ദരം
സുന്ദരായതഭുജം ഭജാമഹേ ॥ 19 ॥

വന്ദേയ സുന്ദരഭുജം ഭുജഗേന്ദ്രഭോഗ-
സക്തം മഹാവനഗിരിപ്രണയപ്രവീണം ।
യം തം വിദുർദ്ദഹരമഷ്ടഗുണോപജുഷ്ടം
ആകാശം ഔപനിഷദീഷു സരസ്വതീഷു ॥ 20 ॥

യത് സ്വായത്തസ്വരൂപസ്ഥിതികൃതികനിജേച്ഛാനിയാമ്യസ്വശേഷാ-
നന്താശേഷപ്രപഞ്ചസ്തത ഇഹ ചിദിവാചിദ്വപൂർവ്വാചിശബ്ദൈഃ ।
വിശ്വൈഃ ശബ്ദൈഃ പ്രവാച്യോ ഹതവൃജിനതയാ നിത്യമേവാനവദ്യഃ
തം വന്ദേ സുന്ദരാഹ്വം വനഗിരിനിലയം പുണ്ഡരീകായതാക്ഷം ॥ 21 ॥

ഗുണജം ഗുണിനോ ഹി മംഗളത്വം
പ്രമിതം പ്രത്യുത യത്സ്വരൂപമേത്യ ।
തമനന്തസുഖാവബോധരൂപം
വിമലം സുന്ദരബാഹുമാശ്രയാമഃ ॥ 22 ॥

അതിപതിതാവധിസ്വമഹിമാനുഭവപ്രഭവത്-
സുഖകൃതനിസ്തരംഗജലധീയിതനിത്യദശം ।
പ്രതിഭടമേവ ഹേയനികരസ്യ സദാ*f*പ്രതിമം
ഹരിമിഹ സുന്ദരാഹ്വം ഉപയാമി വനാദ്രിതടേ ॥ 23 ॥

സദാ ഷാഡ്ഗുണ്യാദ്യൈഃ പൃഥുലബലവിജ്ഞാനശകന-
പ്രഭാവീർയൈശ്വർയൈരവധിവിധുരൈരേധിതദശം ।
ദ്രുമസ്തോമക്ഷ്മാഭൃത്പരിസരമഹോദ്യാനമുദിതം
പ്രപദ്യേ*f*ധ്യാരൂഢശ്രിയം ഇമമഹം സുന്ദരഭുജം ॥ 24 ॥

സൗശീല്യാശ്രിതവത്സലത്വമൃദുതാസൗഹാർദ്ദസാമ്യാർജ്ജവൈഃ
ധൈർയസ്ഥൈർയസുവീർയശൗർയകൃതിതാഗാംഭീർയചാതുർയകൈഃ ।

സൗന്ദര്യാമ്പിതസൗകുമാര്യസമതാലാവണ്യമുഖ്യൈർഗ്ഗുണൈഃ
ദേവഃ ശ്രീതരുഷണ്ഡശൈലനിലയേ നിത്യം സ്ഥിതഃ സുന്ദരഃ ॥ **25** ॥

യേഷ്വേകസ്യ ഗുണസ്യ വിപ്രുഡപി വൈ ലോകോത്തരം സ്വാശ്രയം
കുര്യാത് താദൃശവൈഭവൈരഗണിതൈർന്നിസ്സീമഭൂമാമ്പിതൈഃ ।
നിത്യൈർദ്ദിവ്യഗുണൈസ്തതോƒധികശുഭത്വൈകാസ്പദാത്മാശ്രയൈഃ
ഇദ്ധം സുന്ദരബാഹുമസ്മി ശരണം യാതോ വനാദ്രീശ്വരം ॥ **26** ॥

സദാ സമസ്തം ജഗദീക്ഷതേ ഹി യഃ
പ്രത്യക്ഷദൃഷ്ട്യാ യുഗപദ്ഭുവാ സ്വതഃ ।
സ ഈദൃശജ്ഞാനനിധിർന്നിധിസ്തു നഃ
സിംഹാദ്രികുഞ്ജേഷു ചകാസ്തി സുന്ദരഃ ॥ **27** ॥

ഐശ്വര്യതേജോബലവീര്യശക്തയഃ
കീദൃഗ്വിധാഃ സുന്ദരബാഹുസംശ്രയാഃ ।
യോƒസൗ ജഗജ്ജന്മലയസ്ഥിതിക്രിയാഃ
സംകൽപതോƒൽപാദുപകൽപയത്യജഃ ॥ **28** ॥

യത് കൽപായുതഭോഗതോƒപി കൃശതാം യായാന്ന താവത്ഫലം
യേഷ്വേകസ്യ തഥാവിധൈഃ സതതജൈരംഹോഭിരുത്സീമഭിഃ ।
അസ്താദാവിഹ സംസൃതാവുപചിതൈശ്ഛന്നം സുസന്നം ജനം
സന്നത്യാ ക്ഷമതേ ക്ഷണാദ് വനഗിരിപ്രസ്ഥപ്രിയഃ സുന്ദരഃ ॥ **29** ॥

യജ്ജാതീയോ യാദൃശോ യത്സ്വഭാവോ
പാദച്ഛായാം സംശ്രിതോ യോƒപി കോƒപി ।
തജ്ജാതീയസ്താദൃശസ്തത്സ്വഭാവഃ
ശ്ലിഷ്യത്യേനം സുന്ദരോ വത്സലത്വാത് ॥ **30** ॥

നിഹീനോ ജാത്യാ വാ ഭൃശമകുശലൈർവ്വാ സ്വചരിതൈഃ
പുമാൻ വൈ യഃ കശ്ചിദ് ബഹുതൃണമപി സ്യാദഗുണതഃ ।
ശ്രയന്തം തം പശ്യേദ് ഭുജഗപതിനാ തുല്യമപി യോ
വനാദ്രിപ്രസ്ഥസ്ഥഃ സ മമ ശരണം സുന്ദരഭുജഃ ॥ **31** ॥

ഏകൈകമംഗളഗുണാനുഭവാഭിനന്ദം
　ഈദൃക് ത്വിയാനിതി ച സുന്ദരദോഷ്ണി കൃഷ്ണേ ।
തേ യേ ശതം ത്വിതി നിയന്തുമനാഃ ശ്രുതിർവ്വൈ
　നൈവേഷ വാങ്മനസഗോചര ഇത്യുദാഹ ॥ 32 ॥

അബ്ജപാദം അരവിന്ദലോചനം
　പദ്മപാണിതലം അഞ്ജനപ്രഭം ।
സുന്ദരോരുഭുജം ഇന്ദിരാപതിം
　വന്ദിഷീയ വരദം വനാദ്രിഗം ॥ 33 ॥

കനകമരകതാഞ്ജനദ്രവാണാം
　മഥനസമുത്ഥിതസാരമേലനോത്ഥം ।
ജയതി കിമപിരൂപമസ്യ തേജോ
　വനഗിരിനന്ദനസുന്ദരോരുബാഹോഃ ॥ 34 ॥

കിം നു സ്വയം സ്വാത്മവിഭൂഷണം ഭവൻ
　അസാവലംകാര ഇതീരിതോ ജനൈഃ ।
വർദ്ധിഷ്ണുബാലദ്രുമഷണ്ഡമണ്ഡിതം
　വനാചലം വാ പരിതഃ പ്രസാധയൻ ॥ 35 ॥

സുഖസ്പർശൈർന്നിത്യൈഃ കുസുമസുകുമാരാംഗസുഖദൈഃ
　സുസൗഗന്ധ്യൈർദ്ദിവ്യാഭരണഗണദിവ്യായുധഗണൈഃ ।
അലംകാർയൈഃ സർവ്വൈർന്നിഗദിതം അലംകാര ഇതി യഃ
　സമാഖ്യാനം ധത്തേ സ വനഗിരിനാഥോഽസ്തു ശരണം ॥ 36 ॥

മകുടമകുടമാലോത്തംസചൂഡാലലാമ-
　സ്ഥലകതിലകമാലാകുണ്ഡലൈഃ സോർദ്ധപുണ്ഡ്രൈഃ ।
മണിവരവനമാലാഹാരകേയൂരകണ്ഠ്യൈഃ
　തുലസികടകകാഞ്ചീനൂപുരാദ്യൈശ്ച ഭൂഷൈഃ ॥ 37 ॥

അസിജലജരഥാംഗൈഃ ശാർങ്ഗകൗമോദകീഭ്യാം
　അഗണിതഗുണജാലൈരായുധൈരപൃഥാന്യൈഃ ।

സതതവിതതശോഭം പദ്മനാഭം വനാദ്രേഃ
ഉപവനസുഖലീലം സുന്ദരം വന്ദിഷീയ ॥ 38 ॥

ആജാനജന്മഗതബന്ധുരഗന്ധലുബ്ധ-
ഭ്രാമ്യദ്വിദഗ്ദ്ധമധുപാലിസദേശകേശം ।
വിശ്വാധിരാജ്യപരിബര്‍ഹകിരീടരാജം
ഹൈ! സുന്ദരസ്യ ബത സുന്ദരമുത്തമാംഗം ॥ 39 ॥

അന്ധം തമസ്തിമിരനിര്‍മ്മിതമേവ യത് സ്യാത്
തത്സാരസാധിതസുതന്തുതിവൃത്തവാര്‍ത്തം ।
ഈശസ്യ കേശവ ഗിരേരലകാലിജാലം
തത്തുല്യകുല്യമധുപാഢ്യമഹാവനസ്യ ॥ 40 ॥

ജുഷ്ടാഷ്ടമീകജ്വലദിന്ദുസന്നിഭം
ധൃതോര്‍ധ്വപുണ്ഡ്രം വിലസദ്വിശേഷകം ।
ഭൂമ്നാ ലലാടം വിപുലം വിരാജതേ
വനാദ്രിനാഥസ്യ സമുച്ഛ്രിതശ്രിയഃ ॥ 41 ॥

സുചാരുചാപദ്വയവിഭ്രമം ഭ്രുവോഃ
യുഗം സുനേത്രാഹ്വസഹസ്രപത്രയോഃ ।
ഉപാന്തഗം വാ മധുപാവലീയുഗം
വിരാജതേ സുന്ദരബാഹുസംശ്രയം ॥ 42 ॥

അദീര്‍ഘമപ്രേമദുഘം ക്ഷണോജ്ജ്വലം
നചോരമന്തഃ കരണസ്യ പശ്യതാം ।
അനുബ്ജമബ്ജം നു കഥം നിദര്‍ശനം
വനാദ്രിനാഥസ്യ വിശാലയോര്‍ദൃശോഃ ॥ 43 ॥

പ്രശ്ചയോതത്പ്രേമസാരാമൃതരസചുലകപ്രക്രമപ്രക്രിയാഭ്യാം
വിക്ഷിപ്താലോകിതോര്‍മ്മിപ്രസരണമുഷിതസ്വാന്തകാന്താജനാഭ്യാം ।
വിശ്വോത്പത്തിപ്രവൃത്തിസ്ഥിതിലയകരണൈകാന്തശാന്തക്രിയാഭ്യാം
ദേവോƒലംകാരനാമാ വനഗിരിനിലയോ വീക്ഷതാമീക്ഷണാഭ്യാം ॥ 44 ॥

പ്രേമാമൃതൗഘപരിവാഹിമഹാക്ഷിസിന്ധു
    മധ്യേ പ്രബദ്ധസമുദഞ്ചിതസേതുകൽപാ।
ഋജ്വീ സുസുന്ദരഭുജസ്യ വിഭാതി നാസാ
    കൽപദ്രുമാംകുരനിഭാ വനശൈലഭർത്തുഃ ॥ 45 ॥

വ്യാഭാഷിതാഭ്യധികനന്ദനഭന്ദനർദ്ധി
    മന്ദസ്മിതാമൃതപരിസ്രവസംസ്തവാഢ്യം।
ആഭാതി വിദ്രുമസമാധരമാസ്യമസ്യ
    ദേവസ്യ സുന്ദരഭുജസ്യ വനാദ്രിഭർത്തുഃ ॥ 46 ॥

യശോദാംഗുല്യഗ്രോന്നമിതചിബുകാഘ്രാണമുദിതൗ
    കപോലാവദ്യാപി ഹ്യനുപരതതദ്ധർഷഗമകൗ।
വിരാജേതേ വിഷ്വഗ്വിതതസഹകാരാസവരസ
    പ്രമാദ്യദ്ഭൃങ്ഗാഢ്യദ്രുമവനഗിരേഃ സുന്ദരഹരേഃ ॥ 47 ॥

വ്യാലംബികുണ്ഡലം ഉദഗ്രസുവർണ്ണപുഷ്പ
    നിഷ്പന്നകൽപലതികായമലാനുകാരം।
യത്കർണ്ണപാശയുഗലം നിഗലം ധിയാം നഃ
    സോഽയം സുസുന്ദരഭുജോ വനശൈലഭൂഷാ ॥ 48 ॥

സദംസസംസഞ്ജിതകുന്തലാന്തികാ-
    വതീർണ്ണകർണ്ണാഭരണാഢ്യകന്ധരഃ।
സുബന്ധുരസ്കന്ധനിബന്ധനോ യുവാ
    സുസുന്ദരഃ സുന്ദരദോർവ്വിജൃംഭതേ ॥ 49 ॥

വ്യൂഢഗൂഢഭുജജത്രും ഉല്ലസത്കംബുകന്ധരധരം ധരാധരം।
വൃക്ഷഷണ്ഡമയഭൂഭൃതസ്തടേ സുന്ദരായതഭുജം ഭജാമഹേ ॥ 50 ॥

മന്ദരഭ്രമണവിഭ്രമോദ്ഭടാഃ
    സുന്ദരസ്യ വിലസന്തി ബാഹവഃ।
ഇന്ദിരാസമഭിനന്ദഭന്ദനാഃ
    ചന്ദനാഗുരുവിലേപഭൂഷിതാഃ ॥ 51 ॥

ജ്യാകിണാംകപരികർമ്മധർമ്മിണോ
    ഭാന്തി സുന്ദരഭുജസ്യ ബാഹവഃ।
പാരിജാതവിടപായിതർദ്ധയഃ
    പ്രാർത്ഥിതാർത്ഥപരിദാനദീക്ഷിതാഃ॥ **52**॥

സാഗരാംബരതമാലകാനന
    ശ്യാമലർദ്ധയ ഉദാരപീവരാഃ।
ശേഷഭോഗപരിഭോഗഭാഗിനഃ
    തന്നിഭാ വനഗിരീശിതുർഭുജാഃ॥ **53**॥

അഹമഹമികാഭാജോ ഗോവർദ്ധനോദ്ധൃതിനർമ്മണി
    പ്രമഥനവിധാവബ്ധേർല്ലബ്ധപ്രബന്ധസമക്രിയാഃ।
അഭിമതബഹൂഭാവാഃ കാന്താഭിരംഭണസംഭ്രമേ
    വനഗിരിപതേർബ്ബാഹാഃ ശുംഭന്തി സുന്ദരദോർഹരേഃ॥ **54**॥

ശ്രീമദ്വനാദ്രിപതിപാണിതലാബ്ജയുഗ്മം
    ആരൂഢയോർവ്വിമലശംഖരഥാംഗയോസ്തു।
ഏകോfബ്ജമാശ്രിത ഇവോത്തമരാജഹംസഃ
    പദ്മപ്രിയോfർക്ക ഇവ തത്സമിതോ ദ്വിതീയഃ॥ **55**॥

ലക്ഷ്മ്യാഃ പദം കൗസ്തുഭസംസ്കൃതം ച
    ശ്രീവത്സഭൂമിർവ്വിമലം വിശാലം।
വിഭാതി വക്ഷോ വനമാലയാffഢ്യം
    വനാദ്രിനാഥസ്യ സുസുന്ദരസ്യ॥ **56**॥

സൗന്ദര്യാമൃതസാരപൂരപരിവാഹാവർത്തഗർത്തായിതം
    യാതഃ കിഞ്ച വിരിഞ്ചിസംഭവനഭൂമ്യഭോജസംഭൂതിഭൂഃ।
നാഭിഃ ശുംഭതി കുംഭികുംഭനിഭനിർഭാതസ്തനസ്ഥർവ്വധൂ-
    സംഭുക്തദ്രുമഷണ്ഡശൈലവസതേരാരൂഢലക്ഷ്മ്യാ ഹരേഃ॥ **57**॥

സുന്ദരസ്യ കില സുന്ദരബാഹോഃ
    ശ്രീമഹാതരുവനാചലഭർത്തുഃ

ഹന്തഃ! യത്ര നിവസന്തി ജഗന്തി
    പ്രാപിതക്രശിമ തത് തനുമധ്യം ॥ **58** ॥

പിഷ്ടദുഷ്ടമധുകൈടഭകീടൗ
    ഹസ്തിഹസ്തയുഗലാഭസുവൃത്തൗ ।
രാജതഃ ക്രമകൃശൗ ച സദൂരൂ
    സുന്ദരസ്യ വനഭൂധരഭർത്തുഃ ॥ **59** ॥

യൗവനവൃഷകകുദോദ്ഭേദനിഭം നിതരാം
    ഭാതി വിഭോരുഭയം ജാനു ശുഭാകൃതികം ।
സുന്ദരഭുജനാമ്നോ മന്ദരമഥിതാബ്ധേഃ
    ചന്ദനവനവിലസത്കന്ദരവൃഷഭപതേഃ ॥ **60** ॥

അധോമുഖം ന്യസ്തപദാരവിന്ദയോഃ
    രുദഞ്ചിതോദാത്തസുനാലസന്നിഭേ ।
വിലംഘ്യ ജംഘേ ക്വ നു രംഹതോ ദൃശൗ
    വനാദ്രിനാഥസ്യ സുസുന്ദരസ്യ മേ ॥ **61** ॥

സുസുന്ദരസ്യാസ്യ പദാരവിന്ദേ
    പാദാരവിന്ദാധികസൗകുമാര്യേ ।
അതോfന്യഥാ തേ ബിഭൃയാത് കഥം നു
    തദാസനം നാമ സഹസ്രപത്രം ॥ **62** ॥

സൗന്ദര്യമാർദ്ദവസുഗന്ധരസപ്രവാഹൈഃ
    ഏതേ ഹി സുന്ദരഭുജസ്യ പദാരവിന്ദേ ।
അംഭോജഡംഭപരിംഭണം അഭ്യജൈഷ്ടാം
    തദ് വൈ പരാജിതമിമേ ശിരസാ ബിഭർത്തി ॥ **63** ॥

ഏതേ തേ ബത സുന്ദരാഹ്വയജുഷഃ പാദാരവിന്ദേ ശുഭേ
    യന്നിർണ്ണേജസമുത്ഥിതത്രിപഥഗാസ്രോതസ്സു കിഞ്ചിത് കില ।
ധത്തേfസൗ ശിരസാ ധ്രുവഃ തദപരം സ്രോതോ ഭവാനീപതിഃ
    യസ്യാസ്യാലകനന്ദികേതി നിജഗുഃ നാമൈവം അന്വർത്ഥകം ॥ **64** ॥

ആമ്നായകൽപലതികോത്ഥസുഗന്ധിപുഷ്പം
    യോഗീന്ദ്രഹാർദ്ദസരസീരുഹരാജഹംസം ।
ഉത്പക്വധർമ്മസഹകാരഫലപ്രകാണ്ഡം
    വന്ദേയ സുന്ദരഭുജസ്യ പദാരവിന്ദം ॥ 65 ॥

സുസുന്ദരസ്യാസ്യ തു വാമനാകൃതേഃ
    ക്രമത്രയപ്രാർത്ഥിനി മാനസേ കില ।
ഇമേ പദേ താവദിഹാസഹിഷ്ണുനീ
    വിചക്രമാതേ ത്രിജഗത് പദദ്വയേ ॥ 66 ॥

സൗന്ദര്യസാരാമൃതസിന്ധുവീചീ-
    ശ്രേണീഷു പാദാംഗുലിനാമികാസു ।
ന്യക്കൃത്യ ചന്ദ്രശ്രിയമാത്മകാന്ത്യാ
    നഖാവലീ ശുംഭതി സുന്ദരസ്യ ॥ 67 ॥

യോ ജാതക്രശിമാ മലീ ച ശിരസാ സംഭാവിതഃ ശംഭുനാ
    സോഽയം യച്ചരണാശ്രയീ ശശധരോ നൂനം നഖവ്യാജതഃ ।
പൂർണ്ണത്വം വിമലത്വമുജ്ജ്വലതയാ സാർദ്ധം ബഹുത്വം തഥാ
    യാതസ്തം തരുഷണ്ഡശൈലനിലയം വന്ദാമഹേ സുന്ദരം ॥ 68 ॥

യസ്യാഃ കടാക്ഷണം അനുക്ഷണം ഈശ്വരാണാം
    ഐശ്വര്യഹേതുരിതി സർവ്വജനീനമേതത് ।
ശ്രീഃ സേതി സുന്ദരനിഷേവണതോ നിരാഹുഃ
    തം ഹി ശ്രിയഃ ശ്രിയമുദാഹുരുദാരവാചഃ ॥ 69 ॥

ദിവ്യാചിന്ത്യമഹാദ്ഭുതോത്തമഗുണൈസ്താരുണ്യലാവണ്യക-
    പ്രായൈരദ്ഭുതഭാവഗർഭസതതാപൂർവ്വപ്രിയൈർവ്വിഭ്രമൈഃ ।
രൂപാകാരവിഭൂതിഭിശ്ച സദൃശീം നിത്യാനപേതാം ശ്രിയം
    നീലാം ഭൂമിമപീദൃശീം രമയിതാ നിത്യം വനാദ്രീശ്വരഃ ॥ 70 ॥

അന്യോന്യചേഷ്ടിതനിരീക്ഷണഹാർദ്ദഭാവ-
    പ്രേമാനുഭാവമധുരപ്രണയപ്രഭാവഃ ।

ആജസ്രസനവ്യതരദിവ്യരസാനുഭൂതിഃ
　　സ്വാം പ്രേയസീം രമയിതാ വനശൈലനാഥഃ ॥ **71** ॥

സുന്ദരസ്യ വനശൈലവാസിനോ
　　ഭോഗമേവ നിജഭോഗമാഭജൻ ।
ശേഷ ഏഷ ഇതി ശേഷതാകൃതേഃ
　　പ്രീതിമാൻ അഹിപതിഃ സ്വനാമനി ॥ **72** ॥

വാഹനാസനവിതാനചാമരാദ്യാകൃതിഃ ഖഗപതിസ്ത്രയീമയഃ ।
നിത്യദാസ്യരതിരേവ യസ്യ വൈ ഹ്യേഷ സുന്ദരഭുജോ വനാദ്രിഗഃ ॥ **73** ॥

വനാദ്രിനാഥസ്യ സുസുന്ദരസ്യ വൈ
　　പ്രഭുക്തശിഷ്ടാശ്യഥ സേന്യസത്പതിഃ ।
സമസ്തലോകൈകധുരന്ധരഃ സദാ
　　കടാക്ഷവീക്ഷ്യോƒസ്യ ച സർവ്വകർമ്മസു ॥ **74** ॥

ഛത്രചാമരമുഖാഃ പരിച്ഛദാഃ
　　സൂരയഃ പരിജനാശ്ച നൈത്യഗാഃ ।
സുന്ദരോരുഭുജമിന്ധതേ സദാ
　　ജ്ഞാനശക്തിമുഖനിത്യസദ്ഗുണാഃ ॥ **75** ॥

ദ്വാരനാഥഗണനാഥതല്ലജാഃ
　　പാരിഷദ്യപദഭാഗിനസ്തഥാ ।
മാമകാശ്ച ഗുരവഃ പുരാതനാഃ
　　സുന്ദരം വനമഹീധ്രഗം ശ്രിതാഃ ॥ **76** ॥

ഈദൃശൈഃ പരിജനൈഃ പരിച്ഛദൈഃ
　　നിത്യസിദ്ധനിജഭോഗഭൂമിഗഃ ।
സുന്ദരോ വനഗിരേസ്തടീഷു വൈ
　　രജ്യതേ സകലദൃഷ്ടിഗോചരഃ ॥ **77** ॥

ആക്രീഡഭൂമിഷു സുഗന്ധിഷു പൗഷ്പികീഷു
　　വൈകുൺഠധാമനി സമൃദ്ധസുവാപികാസു ।

ശ്രീമല്ലതാഗൃഹവതീഷു യഥാ തഥൈവ
    ലക്ഷ്മീധരഃ സജതി സിംഹഗിരേസ്തടീഷു ॥ 78 ॥

ആനന്ദമന്ദിരമഹാമണിമണ്ടപാന്തഃ
    ലക്ഷ്മ്യാ ഭുവാƒപ്യഹിപതൗ സഹ നീലയാ ച ।
നിസ്സംഖ്യനിത്യനിജദിവ്യജനൈകസേവ്യോ
    നിത്യം വസൻ സജതി സുന്ദരദോർവ്വനാദ്രൗ ॥ 79 ॥

പ്രത്യർത്ഥിനി ത്രിഗുണകപ്രകൃതേരസീമ്നി
    വൈകുൺഠധാമനി പരാംബരനാമ്നി നിത്യേ ।
നിത്യം വസൻ പരമസത്ത്വമയേƒപ്യതീത-
    യോഗീന്ദ്രവാങ്മനസ ഏഷ ഹരിർവ്വനാദ്രൗ ॥ 80 ॥

ലോകാംശ്ചതുർദ്ദശ ദധത് കില സുന്ദരസ്യ
    പംക്തീഗുണോത്തരിതസപ്തവൃതീദമണ്ഡം ।
അന്യാനി ചാസ്യ സുസദൃംശി പരശ്ശതാനി
    ക്രീഡാവിധേരിഹ പരിച്ഛദതാമഗച്ഛൻ ॥ 81 ॥

സുരനരതിർയഗാദിബഹുഭേദകഭിന്നമിദം
    ജഗദഥ ചാണ്ഡം അണ്ഡവരണാനി ച സപ്ത തഥാ ।
ഗുണപുരുഷൗ ച മുക്തപുരുഷാശ്ച വനാദ്രിപതേഃ
    ഉപകരണാനി നർമ്മവിധയേƒപി ഭവന്തി വിഭോഃ ॥ 82 ॥

ജ്ഞാനിനഃ സതതയോഗിനോ ഹി യേ
    സുന്ദരാംഘ്രിപരഭക്തിഭാഗിനഃ ।
മുക്തിമാപ്യ പരമാം പരേ പദേ
    നിത്യകിംകരപദം ഭജന്തി തേ ॥ 83 ॥

ദേവസ്യ സുന്ദരഭുജസ്യ വനാദ്രിഭർത്തുഃ
    ഹൈ! ശീലവത്ത്വം അഥവാƒƒശ്രിതവത്സലത്വം ।
ഐശസ്വഭാവമജഹദ്ഭിരിഹാവതാരൈഃ
    യോƒലഞ്ചകാര ജഗദാശ്രിതതുല്യധർമ്മാ ॥ 84 ॥

സിംഹാദ്രിനാഥ! തവ വാങ്മനസാതിവൃത്തം
    രൂപം ത്വതീന്ദ്രിയമുദാഹ രഹസ്യവാണീ।
ഏവം ച ന ത്വമിഹ ചേത് സമവാതരിഷ്യഃ
    ത്വജ്ജ്ഞാനഭക്തിവിധയോfദ്യ മുധാfഭവിഷ്യൻ ॥ 85 ॥

യേ ഭക്താ ഭവദേകഭോഗമനസോ
    fനന്യാത്മസഞ്ജീവനാഃ
തത്സംശ്ലേഷണതദ്വിരോധിനിധനാദ്-
    യർത്ഥം വനാദ്രീശ്വരഃ!।
മധ്യേfണ്ഡം യദവാതരഃ
    സുരനരാദ്യാകാരദിവ്യാകൃതിഃ
തേനൈവ ത്രിദശൈർന്നരൈശ്ച സുകരം
    സ്വപ്രാർത്ഥിതപ്രാർത്ഥനം ॥ 86 ॥

ശ്രീമൻ! മഹാവനഗിരീശ! വിധീശയോസ്തേ
    മധ്യേ തു വിഷ്ണുരിതി യഃ പ്രഥമാവതാരഃ।
തേനൈവ ചേത് തവ മഹിമ്നി ജനാഃ കിലാന്ധാഃ
    ത്വന്മത്സ്യഭാവമവഗമ്യ കഥം ഭവേയുഃ ॥ 87 ॥

ഹേ! ദേവ! സുന്ദരഭുജ ത്വമിഹാണ്ഡമധ്യേ
    സൗലഭ്യതോ വിസദൃശം ചരിതം മഹിമ്നഃ।
അംഗീകരോഷി യദി തത്ര സുരൈരമീഭിഃ
    സാമ്യാന്നികർഷപരിപാലനമേവ സാധു! ॥ 88 ॥

ഇഹാവതീർണ്ണസ്യ വനാദ്രിനാഥ! തേ
    നിഗൂഹതഃ സ്വം മഹിമാനമൈശ്വരം।
ഉമാപതേഃ കിം വിജയഃ പ്രിയംകരഃ
    പ്രിയംകരാ വേന്ദ്രജിദസ്ത്രബന്ധനാ ॥ 89 ॥

പുച്ഛോത്പുച്ഛനമൂർച്ഛനോദ്ധതിധുതവ്യാവർത്തിതാവർത്തവത്-
    സംവർത്താർണ്ണവനീരപൂരവിലുഠത്പാഠീനദിവ്യാകൃതേഃ।

സിംഹാദ്രീശ! ന വൈഭവം തവ കഥം സ്വാലക്ഷ്യമാലക്ഷ്യതേ
പദ്മാക്ഷസ്യ ജുഘുക്ഷതോƒപി വിഭവം ലക്ഷ്മീധരാധോക്ഷജ! ॥ **90** ॥

സാചലാവടതടാകദീർഘികാ ജാഹ്നവീജലധിവർദ്ധിതഃ ക്ഷയേ ।
ശൃങ്ഗസംഗമിതനൗർമ്മനോരഭൂരഗ്രതോƒണ്ഡജവപുർഹി സുന്ദര! ॥ **91** ॥

പ്രലയജനീരപൂരപരിപൂരിതസ്വനിലയാവസന്നവദന-
ഭ്രമദശരണ്യഭൂതശരണാർത്ഥിനാകിശരണം ഭവൻ സ്വകൃപയാ ।
ചലദുദധീരിതാംബുകലുഷീക്രിയാഢ്യഗമനഃ സ്വപൃഷ്ഠവിധൃതാ-
ƒചലകുല ഏഷ മീനതനുരത്ര സുന്ദരഭുജോ വനാദ്രിവിഷയഃ ॥ **92** ॥

സ്വപൃഷ്ഠേ പ്രഷ്ഠാദ്രിഭ്രമണകരണൈഃ കിഞ്ച ഫണിനോ
വികൃഷ്ടിവ്യാകൃഷ്ടിവ്യതിവിധുതദുഗ്ദ്ധാബ്ധിചലിതൈഃ ।
അവിസ്പന്ദോ നന്ദൻ വികസദരവിന്ദേക്ഷണരുചിഃ
പുരാƒഭൂഃ സിംഹാദ്രേഃ പ്രയതമ! ഹരേ! കച്ഛപവപുഃ ॥ **93** ॥

ജഗത് പ്രലീനം പുനരുദ്ദിധീർഷതഃ
സിംഹക്ഷിതിക്ഷിന്നിലയസ്ഥ! സുന്ദര! ।
പുരാ വരാഹസ്യ തവേയമുർവ്വരാ
ദംഷ്ട്രാഹ്വയേന്ദോഃ കില ലക്ഷ്മലക്ഷിതാ ॥ **94** ॥

ന വായുഃ പസ്പന്ദേ യയതുരഥവാƒസ്തം ശശിരവീ
ദിശോƒനശ്യൻ വിശ്വാƒപ്യചലദചലാ സാചലകുലാ ।
നഭശ്ച പ്രശ്ച്യോതി ക്വഥിതമപി പാഥോ നരഹരൗ
ത്വയി സ്തംഭേ ശുംഭദ്വപുഷി സതി ഹേ സുന്ദരഭുജ! ॥ **95** ॥

അരാലം പാതാലം ത്രിദശനിലയഃ പ്രാപിതലയോ
ധരിത്രീ നിർദ്ധൂതാ യയുരപി ദിശഃ കാമപി ദിശാം ।
അജൃംഭിഷ്ടാംഭോധിഃ ഘുമുഘുമിതി ഘൂർണ്ണൻ സുരരിപോഃ
വിഭിന്ദാനേ വക്ഷസ്ത്വയി നരഹരൗ സുന്ദരഭുജ! ॥ **96** ॥

നഖക്രകചകപ്രധിക്രഥിതദൈത്യവക്ഷസ്സ്ഥലീ
സമുത്ഥരുധിരച്ഛടാച്ഛുരിതബിംബിതം സ്വം വപുഃ ।

വിലോക്യ രുഷിതഃ പുനഃ പ്രതിമൃഗേന്ദ്രശംകാവശാദ്
    യ ഏഷ നരകേസരീ സ ഇഹ ദൃശ്യതേ സുന്ദരഃ ॥ 97 ॥

ക്ഷിതിരിയം ജനിസംഹൃതിപാലനൈഃ
    നിഗിരണോദ്ഗിരണോദ്ധരണൈരപി ।
വനഗിരീശ! തവൈവ സതീ കഥം
    വരദ വാമന ഭിക്ഷണമർഹതി ॥ 98 ॥

ഭാർഗ്ഗവഃ കില ഭവാൻ ഭവൻ പുരാ
    കുന്ദസുന്ദരവനാചലേശ്വര! ।
അർജ്ജുനസ്യ ബലദർപ്പിതസ്യ തു
    ച്ഛേത്സ്യതി സ്മരതി ബാഹുകാനനം ॥ 99 ॥

ആജ്ഞാ തവാത്രഭവതീ വിദിതാ ത്രയീ സാ
    ധർമ്മ തദുക്തമഖിലേന വനാദ്രിനാഥ! ।
അന്യൂനമാചരിതും ആസ്തികശിക്ഷണാർത്ഥം
    അത്രാവതീർയ കില സുന്ദര! രാഘവോfഭൂഃ ॥ 100 ॥

വനഗിരിപതിരീശിതേതി ദേവൈഃ
    ത്രിപുരഹരത്രിപുരഘ്നചാപഭംഗാത് ।
വ്യഗണി പരശുരാമദർശിതസ്യ
    സ്വകധനുഷഃ പരിമർശദർശനാച്ച ॥ 101 ॥

അനവാപ്തമത്ര കില ലിപ്സ്യതേ ജനൈഃ
    ന ച ലബ്ധമേതദിഹ ഭോക്തുമിഷ്യതേ ।
അനവാപ്തമത്ര കില നാസ്തി രാമ! തദ്
    ജഗതീ ത്വയാ തൃണമവൈക്ഷി സുന്ദര! ॥ 102 ॥

ശിഖരിഷു വിപിനേഷ്വപ്യാപഗാസ്വച്ഛതോയാസു
    അനുഭവസി രസജ്ഞോ ദണ്ഡകാരണ്യവാസാൻ ।
തദിഹ തദനുഭൂതൗ സാഭിലാഷോfദ്യ രാമ
    ശ്രയസി വനഗിരീന്ദ്രം സുന്ദരീഭൂയ ഭൂയഃ ॥ 103 ॥

ഉപവനതരുഷണ്ഡൈർമ്മണ്ഡിതേ ഗണ്ഡശൈല-
    പ്രണയിഭവദുദന്തോദ്ഗായിഗന്ധർവ്വസിദ്ധേ ।
വനഗിരിതടഭൂമിപ്രസ്തരേ സുന്ദര! ത്വം
    ഭജസി നു മൃഗയാനാനുദ്രവശ്രാന്തിശാന്തിം ॥ **104** ॥

കലേƒബ്ധേഃ കില ദക്ഷിണസ്യ നിവസൻ ദൂരോത്തരംഭോധിഗാൻ
    ദൈത്യാൻ ഏകപതത്രിണാƒച്ഛിന ഇതീയം കിംവദന്തീ ശ്രുതാ ।
തത്രൈവേശ്വരമംഭസാം വ്യജയഥാഃ! തസ്മാദ് വനാദ്രീശ്വര!
    ശ്രീമൻ! സുന്ദര! സേതുബന്ധനമുഖാഃ ക്രീഡാസ്തവാഡംബരം ॥ **105** ॥

രഘുകുലതിലക ത്വം ജാതുചിദ് യാതുധാന-
    ച്ഛലമൃഗമൃഗയായാം സമ്പ്രസക്തഃ പുരാƒഭൂഃ ।
തദുപജനിതഖേദച്ഛേദനായാദ്യ ഗായൻ-
    മധുകരതരുഷണ്ഡം രജ്യസേ കിം വനാദ്രിം ॥ **106** ॥

ഹേ! സുന്ദരൈകതരജന്മനി കൃഷ്ണഭാവേ
    ദ്വേ മാതരൗ ച പിതരൗ ച കുലേ അപി ദ്വേ ।
ഏകക്ഷണാദനുഗൃഹീതവതഃ ഫലം തേ
    നീലാ കുലേന സദൃശീ കില രുക്മണീ ച ॥ **107** ॥

ത്വം ഹി സുന്ദര! യദാ സ്തനന്ധയഃ
    പൂതനാസ്തനമധാസ്തദാ നു കിം ।
ജീർണ്ണമേവ ജഠരേ പയോവിഷം
    ദുർജ്ജരം വദ തദാത്മനാ സഹ ॥ **108** ॥

ആശ്രിതേഷു സുലഭോ ഭവൻ ഭവാൻ
    മർത്ത്യതാം യദി ജഗാമ സുന്ദര! ।
അസ്തു നാമ തദുലൂഖലേ കിയദ്
    ദാമബദ്ധ ഇതി കിം തദാƒരുദഃ ॥ **109** ॥

സുന്ദരോരുഭുജ! നന്ദനന്ദന-
    സ്ത്വം ഭവൻ ഭ്രമരവിഭ്രമാലകഃ ।

മന്ദിരേഷു നവനീതതല്ലജം
　　വല്ലവീധിയമുത വ്യചൂചുരഃ ॥ 110 ॥

കാലിയസ്യ ഫണതാം ശിരസ്തു മേ
　　സത്കദംബശിഖരത്വമേവ വാ ।
വഷ്ടി ജുഷ്ടവനശൈല സുന്ദര!
　　ത്വത്പദാബ്ജയുഗമർപ്പിതം യയോഃ ॥ 111 ॥

ഗൂഹിതസ്വമഹിമാഽപി സുന്ദര!
　　ത്വം വ്രജേ കിമിതി ശക്രമാക്രമീഃ ।
സപ്തരാത്രമദധാശ്ച കിം ഗിരിം
　　പൃച്ഛതശ്ച സുഹൃദഃ കിമക്രുധഃ ॥ 112 ॥

ഹേ നന്ദനന്ദന! സുസുന്ദര സുന്ദരാഢ്വ!
　　ബൃന്ദാവനേ വിഹരതസ്തവ വല്ലവീഭിഃ ।
വേണുധ്വനിശ്രവണതസ്തരുഭിസ്തദാ വൈ
　　സദ്രാവഭിർജ്ജതുവിലായമഹോ! വിലില്യേ ॥ 113 ॥

ഗായം ഗായം വനഗിരിപതേ! ത്വം ഹി ബൃന്ദാവനാന്തഃ
　　ഗോപീസംഘൈർവ്വിഹരസി യദാ സുന്ദരവ്യൂഢബാഹോ ।
രാസാരംഭോത്സവബഹുവിധപ്രേമ സീമന്തിനീനാം
　　ചേതശ്ചേതസ്തവ ച തു തദാ കാം ദശാമന്വഭൂതാം ॥ 114 ॥

ഇംഗിതം നിമിഷതം ച താവകം
　　രമ്യമദ്ഭുതമതിപ്രിയംകരം ।
തേന കംസമുഖകീടശാസനം
　　സുന്ദരാൽപകമപി പ്രശസ്യതേ ॥ 115 ॥

വാരാണസീദഹന പൗണ്ഡ്രകഭൗമഭംഗ-
　　കൽപദ്രുമാഹരണശംകരജൃംഭണാദ്യാഃ ।
അന്യാശ്ച ഭാരതബലക്രഥനാദയസ്തേ
　　ക്രീഡാഃ സുസുന്ദരഭുജ! ശ്രവണാമൃതാനി ॥ 116 ॥

ത്വം ഹി സുന്ദര! വനാദ്രിനാഥ! ഹേ
 വേംകടാഹ്വയമഹീധ്ര മൂർദ്ധനി।
ദേവസേവിതപദാംബുജദ്വയഃ
 സംശ്രിതേഭ്യ ഇഹ തിഷ്ഠസേ സദാ ॥ 117 ॥

ഹസ്തിശൈലനിലയോ ഭവൻ ഭവാൻ
 സാമ്പ്രതം വരദരാജസാഹ്വയഃ।
ഇഷ്ടമർത്ഥമനുകമ്പയാ ദദദ്
 വിശ്വമേവ ദയതേ ഹി സുന്ദര! ॥ 118 ॥

മധ്യേക്ഷീരപയോധി ശേഷശയനേ ശേഷേ സദാ സുന്ദര!
 ത്വം തദ്വൈഭവമാത്മനോ ഭുവി ഭവദ്ഭക്തേഷു വാത്സല്യതഃ।
വിശ്രാണ്യാഖിലനേത്രപാത്രമിഹ സൻ സഹ്യോദ്ഭവായാസ്തടേ
 ശ്രീരംഗേ നിജധാമ്നി ശേഷശയനേ ശേഷേ വനാദ്രീശ്വര! ॥ 119 ॥

കൽകീ ഭവിഷ്യൻ കലികൽകദൂഷിതാൻ
 ദുഷ്ടാൻ അശേഷാൻ ഭഗവൻ ഹനിഷ്യസി।
സ ഏഷ തസ്യാവസരഃ സുസുന്ദര!
 പ്രശാധി ലക്ഷ്മീശ! സമക്ഷമേവ നഃ ॥ 120 ॥

ഈദൃശാസ്ത്വദവതാരസത്തമാഃ
 സർവ്വ ഏവ ഭവദാശ്രിതാൻ ജനാൻ।
ത്രാതുമേവ ന കദാചിദന്യഥാ
 തേന സുന്ദര! ഭവന്തമാശ്രയേ ॥ 121 ॥

ത്വാമാമനന്തി കവയഃ കരുണാമൃതാബ്ധിം
 ത്വാമേവ സംശ്രിതജനിഘ്നം ഉപഘ്നമേഷാം।
ഏഷാം വ്രജന്നിഹ ഹി ലോചനഗോചരസ്ത്വം
 ഹേ സുന്ദരാഹ്വ! പരിചസ്കരിഷേ വനാദ്രിം ॥ 122 ॥

അശക്യം നോ കിഞ്ചിത് തവ ന ച ന ജാനാസി നിഖിലം
 ദയാലുഃ ക്ഷന്താ ചാസ്യഹമപി ച നാഗാംസി തരിതും।

ക്ഷമോഽതസ്ത്വച്ഛേഷോ ഹ്യഗതിരിതി ച ക്ഷുദ്ര ഇതി ച
    ക്ഷമസ്യൈതാവന്നോ ബലമിഹ ഹരേ! സുന്ദരഭുജ! ॥ 123 ॥

ലംകായുദ്ധഹതാൻ ഹരീൻ ദ്വിജസുതം ശംബൂകദോഷാന്മൃതം
    സാന്ദീപന്യഭിജം മൃതം ദ്വിജസുതാൻ ബാലാംശ്ച വൈകുണ്ഠഗാൻ ।
ഗർഭം ചാർജ്ജുനിസംഭവം വ്യുഢധരഃ സ്വേനൈവ രൂപേണ യഃ
    സ്വാഭീഷ്ടം മമ മദ്ഗുരോശ്ച ദദസേ നോ കിം വനാദ്രീശ്വര! ॥ 124 ॥

ആയോധ്യഗാൻ സപശുകീടതൃണാംശ്ച ജന്തൂൻ
    കിംകർമ്മണോ നു ബത കീദൃശവേദനാഢ്യാൻ ।
സായുജ്യലഭ്യവിഭവാൻ നിജനിത്യലോകാൻ
    സാന്താനികാൻ അഗമയോ വനശൈലനാഥ! ॥ 125 ॥

ഹരിതവാരണഭൃത്യസമാഹ്വയം
    കരിഗിരൗ വരദസ്ത്വമപൂർവ്വികാം ।
ദൃശമലംഭയ ഏവ ഹി സുന്ദര
    സ്ഫുടമദാശ്ച പരശ്ശതമീദൃശം ॥ 126 ॥

ഇഹ ച ദേവ! ദദാസി പരാൻ വരാൻ
    വരദ! സുന്ദര! സുന്ദരദോർദ്ധര ।
വനഗിരേരഭിതസ്തടമാവസൻ
    നിഖിലലോചനഗോചരവൈഭവഃ ॥ 127 ॥

ഇദമിമേ ശൃണുമോ മലയധ്വജം
    നൃപമിഹ സ്വയമേവ ഹി സുന്ദര ।
ചരണസാത് കൃതവാനിതി തദ് വയം
    വനഗിരീശ്വര! ജാതമനോരഥാഃ ॥ 128 ॥

വിജ്ഞാപനാം വനഗിരീശ്വര! സത്യരൂപാം
    അംഗീകുരുഷ്വ കരുണാർണ്ണവ! മാമകീനാം ।
ശ്രീരംഗധാമനി യഥാപുരമേഷ സോഽഹം
    രാമാനുജാര്യവശഗഃ പരിവർത്തിഷീയ ॥ 129 ॥

കിഞ്ചേദം ച വിരിഞ്ചഭാവന! വനാദ്രീശ! പ്രഭോ! സുന്ദര!
പ്രത്യാഖ്യാനപരാങ്മുഖോ വരദതാം പശ്യൻ അവശ്യം കുരു ।
ശ്രീരംഗശ്രിയമമ്പഹം പ്രഗുണയൻ ത്വദ്ഭക്തഭോഗ്യാം കുരു
പ്രത്യക്ഷം സുനിരസ്തമേവ വിദധത് പ്രത്യർത്ഥിനാം
പ്രാർത്ഥനാം ॥ **130** ॥

കാരുണ്യാമൃതവാരിധേ! വൃഷപതേ ഹേ! സത്യസംകൽപന!
ശ്രീമൻ! സുന്ദര! യോഗ്യതാവിരഹിതാൻ ഉത്സാര്യ സദ്വത്സല! ।
ക്ഷാമ്യൻ സാധുജനൈഃ കൃതാംസ്തു നിഖിലാനേവാപചാരാൻ ക്ഷണാത്
തദ്ഭോഗ്യാമനിശം കുരുഷ്വ ഭഗവൻ! ശ്രീരംഗധാമശ്രിയം ॥ **131** ॥

ഇദം ഭൂയോ ഭൂയഃ പുനരപി ച ഭൂയഃ പുനരപി
സ്ഫുടം വിജ്ഞീപ്സ്യാമിത്യഗതിരബുധോഽനന്യശരണഃ ।
കൃതാഗാ ദുഷ്ടാത്മാ കലുഷമതിരസ്മീത്യനവധേഃ
ദയായാസ്തേ പാത്രം വനഗിരിപതേ! സുന്ദരഭുജ ॥ **132** ॥

॥ ഇതി ശ്രീസുന്ദരബാഹുസ്തവഃ സമാപ്തഃ ॥

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

॥ ശ്രീവരദരാജസ്തവഃ ॥

ശ്രീവത്സചിഹ്നമിശ്രേഭ്യോ നമ ഉക്തിമധീമഹേ ।
യദുക്തയസ്ത്രയീകണ്ഠേ യാന്തി മങ്ഗള സൂത്രതാം ॥

സ്വസ്തി ഹസ്തിഗിരിമസ്തശേഖരഃ സന്തനോതു മയി സന്തതം ഹരിഃ ।
നിസ്സമാഭ്യധികമഭ്യധത്ത യം ദേവമൗപനിഷദീ സരസ്വതീ ॥ 1 ॥

ശ്രീനിധിം നിധിമപാരമർത്ഥിനാം അർത്ഥിതാർത്ഥപരിദാനദീക്ഷിതം ।
സർവ്വഭൂതസുഹൃദം ദയാനിധിം ദേവരാജമധിരാജമാശ്രയേ ॥ 2 ॥

നിത്യമിന്ദ്രിയപഥാതിഗം മഹോ യോഗിനാമപി സുദൂരഗം ധിയഃ ।
അപ്യനുശ്രവശിരസ്സു ദുർഗ്രഹം പ്രാദുരസ്തി കരിശൈലമസ്തകേ ॥ 3 ॥

വല്ലികാ ശ്രുതിമതമല്ലികാമയീ യേന പല്ലവിതവിശ്വശാഖയാ ।
സ്വശ്രിയാ കരിഗിരേരനുക്രിയാം വഷ്ടി മൃഷ്ടവരദം തമാശ്രയേ ॥ 4 ॥

യം പരോക്ഷമുപദേശതസ്ത്രയീ നേതി നേതി പരപര്യുദാസതഃ ।
വക്തി യസ്തം അപരോക്ഷമീക്ഷയത്യേഷ തം കരിഗിരിം സമാശ്രയേ ॥ 5 ॥

ഏഷ ഈശ ഇതി നിർണ്ണയം ത്രയീ ഭാഗധേയരഹിതേഷു നോ ദിശേത് ।
ഹസ്തിധാമനി ന നിർണ്ണയേത കോ ദേവരാജമയമീശ്വരസ്ത്വിതി ॥ 6 ॥

ഹൈ! കുദൃഷ്ട്യഭിനിവിഷ്ടചേതസാം നിർവ്വിശേഷസവിശേഷതാശ്രയം ।
സംശയം കരിഗിരിർന്നുദത്യസൗ തുംഗമംഗളഗുണാസ്പദേ ഹരൗ ॥ 7 ॥

ന്യായതർക്കമുനിമുഖ്യഭാഷിതൈഃ ശോധിതൈഃ സഹ കഥഞ്ചന ത്രയീ ।
ജോഷയേദ്ധരിമനംഹസോ ജനാൻ ഹസ്തിധാമ സകലം ജനം സ്വയം ॥ 8 ॥

അദ്ഭുതം മഹദസീമഭൂമകം വിഞ്ചിദസ്തി കില വസ്തു നിസ്തുലം ।
ഇത്യഘോഷി യദിദം തദഗ്രതഃ തഥ്യമേവ കരിധാമ്നി ദൃശ്യതേ ॥ 9 ॥

സംവദേത കില യത് പ്രമാന്തരൈഃ തത് പ്രമാണമിതി യേ ഹി മേനിരേ।
തന്മതേƒപി ബത മാനതാം ഗതാ ഹസ്തിനാƒദ്യ പരവസ്തുനി ത്രയീ॥ **10**॥

ഗുണായത്തം ലോകേ ഗുണിഷു ഹി മതം മംഗളപദം
വിപര്യസ്തം ഹസ്തിക്ഷിതിധരപതേ! തത് ത്വയി പുനഃ।
ഗുണാഃ സത്യജ്ഞാനപ്രഭൃതയ ഉത ത്വദ്ഗതതയാ
ശുഭീഭൂയം യാതാ ഇതി ഹി നിരണൈഷ്മ ശ്രുതിവശാത്॥ **11**॥

നിരാബാധം നിത്യം നിരവധി നിരംഹോ നിരുപമം
സദാ ശാന്തം ശുദ്ധം പ്രതിഭടമവദ്യസ്യ സതതം।
പരം ബ്രഹ്മാമ്നാതം ശ്രുതിശിരസി യത് തദ് വരദ! തേ
പരം രൂപം സാക്ഷാത് തദിദമപദം വാങ്മനസയോഃ॥ **12**॥

പ്രശാന്താനന്താത്മാനുഭവജമഹാനന്ദമഹിമ-
പ്രസക്തസ്തൈമിത്യാനുകൃതവിതരംഗാര്ണ്ണവദശം।
പരം യത് തേ രൂപം സ്വസദൃശദരിദ്രം വരദ! തത്
ത്രയീ പിസ്പ്രക്ഷന്തീ പരനിരസനേ ശ്രാമ്യതി പരം॥ **13**॥

ന വക്തും ന ശ്രോതും ന മനിതുമഥോപാസിസിഷിതും
ന ച ദ്രഷ്ടും സ്പ്രഷ്ടും തദനു ന ച ഭോക്തും ഹി സുശകം।
പരം യദ് വസ്തൂക്തം നനു വരദ! സാക്ഷാത് തദസി ഭോഃ
കഥം വിശ്വസ്മൈ ത്വം കരിഗിരിപുരസ്തിഷ്ഠസ ഇഹ॥ **14**॥

പ്രകൃഷ്ടം വിജ്ഞാനം ബലമതുലം ഐശ്വര്യമഖിലം
വിമര്യാദം വീര്യം വരദ! പരമാ ശക്തിരപി ച।
പരം തേജശ്ചേതി പ്രവരഗുണഷട്കം പ്രഥമജം
ഗുണാനാം നിസ്സീമ്നാം ഗണനവിഗുണാനാം പ്രസവഭൂഃ॥ **15**॥

ഗുണൈഃ ഷഡ്ഭിസ്ത്വേതൈഃ പ്രഥമതരമൂര്ത്തിസ്തവ ബഭൗ
തതസ്ത്രിസ്രസ്തേഷാം ത്രിയുഗ യുഗലൈര്ഹി ത്രിഭിരഭുഃ।
വ്യവസ്ഥാ യാ ചൈഷാ നനു വരദ! സാƒƒവിഷ്കൃതിവശാത്
ഭവാന് സര്വ്വത്രൈവ ത്വഗണിതമഹാമംഗളഗുണഃ॥ **16**॥

ഇയം വൈയൂഹീ വൈ സ്ഥിതിരഥ കിലേച്ഛാവിഹൃതയേ
വിഭൂതീനാം മധ്യേ സുരനരതിരശ്ചാമവതരൻ ।
സജാതീയസ്തേഷാമിതി തു വിഭവാഖ്യാമപി ഭജൻ
കരീശ! ത്വം പൂർണ്ണോ വരഗുണഗുണൈസ്താൻ സ്ഥഗയസി ॥ 17 ॥

പരോ യാ വ്യൂഹോ വാ വിഹവ ഉത വാഽചവിതരണഃ
ഭവൻ വാഽന്തർയാമീ വരവരദ! യോ യോ ഭവസി വൈ ।
സ സ ത്വം സൻ ഐശാൻ വരഗുണഗണാൻ ബിഭ്രദഖിലാൻ
ഭജദ്ഭ്യോ ഭാസ്യേവം സതതം ഇതരേഭ്യസ്ത്വിതരഥാ ॥ 18 ॥

ദയാക്ഷാന്ത്യൗദാർയമ്രദിമസമതാസൗഹൃദധൃതി-
പ്രസാദപ്രേമാജ്ഞാഽഽശ്രിതസുലഭതാദ്യാ വരഗുണാഃ ।
തഥാ സൗന്ദർയാദ്യാസ്തവ വരദരാജോത്തമഗുണാഃ
വിസീമാനോഽസംഖ്യാഃ പ്രണതജനഭോഗം പ്രസുവതേ ॥ 19 ॥

അനന്യാധീനത്വം തവ കില ജഗുർവ്വൈദികഗിരഃ
പരാധീനം ത്വാം തു പ്രണതപരതന്ത്രം മനുമഹേ! ।
ഉപാലംഭോഽയം ഭോഃ! ശ്രയതി ബത സാർവ്വജ്ഞ്യമപി തേ
യതോ ദോഷം ഭക്തേഷ്വിഹ വരദ! നൈവാകലയസി! ॥ 20 ॥

പാണിപാദവദനേക്ഷണശബ്ദൈഃ
അംബുജാന്യപദിശൻ വരദ! ത്വം ।
ബാഹുഭിസ്ത്വതിവിശാലതമാലാൻ
ആഞ്ജനം കരിഗിരേരസി ശൃങ്ഗം ॥ 21 ॥

ത്വാമുദാരഭുജം ഉന്നസമായത്
കർണ്ണപാശപരികർമ്മസദംസം ।
ആയാതാക്ഷമഭിജാതകപോലം
പാരണീയതി വരപ്രദ! ദൃങ്മേ ॥ 22 ॥

നീലമേഘനിഭം അഞ്ജനപുഞ്ജ
ശ്യാമകുന്തലം അനന്തശയം ത്വാം ।

അബ്ജപാണിപദം അംബുജനേത്രം
    നേത്രസാത് കുരു കരീശ! സദാ മേ ॥ **23** ॥

ത്വക് ച ദൃക് ച നിപിപാസതി ജിഹ്വാ
    വിഹ്വലാ ശ്രവണവത് പരവൃത്തൗ ।
നാസികാ ത്വയി കരീശ! തഥേതി
    പ്രാപ്നുയാം കഥമിമാം സ്വിദവസ്ഥാം ॥ **24** ॥

ആധിരാജ്യമധികം ഭുവനാനാം
    ഈശ! തേ പിശുനയൻ കില മൗലിഃ ।
ചൂലികാമണിസഹസ്രമരീചേഃ
    ഹസ്തിഭൂഷണ! ഭവത്യുദയാദ്രിഃ ॥ **25** ॥

ഉദ്ധരത്യുപരി ഭക്തജനാനിത്യൂ-
    ർധ്വതാശ്രയണസൂചിതശക്തിം ।
ഊർധ്വപുണ്ഡ്രതിലകം ബഹുമാനാത്
    കിം ബിഭർഷി വരദ! സ്വലലാടേ ॥ **26** ॥

കർണ്ണികാ തവ കരീശ! കിമേഷാ
    കർണ്ണഭൂഷണം ഉതാസംവിഭൂഷാ ।
അംസലംബ്യലകഭൂഷണമാഹോ!
    മാനസസ്യ മമ വാ പരികർമ്മ ॥ **27** ॥

പാരിജാതവിടപാൻ അഭിതോ യാ
    പുഷ്പസമ്പദുദിയാത് കരിനാഥ! ।
താം വിഡംബയതി താവകബാഹുഷു
    ആതതാ തു കടകാംഗദലക്ഷ്മീഃ ॥ **28** ॥

മഥ്യമാനചലഫേനിലസിന്ധു-
    പ്രോദിതക്ഷണദശാം ഗമിതൗ തേ ।
വക്ഷസി സ്ഫുരിതമൗക്തികഹാരേ
    കൗസ്തുഭശ്ച കമലാ ച കരീശ! ॥ **29** ॥

അഞ്ജനക്ഷിതിഭൃതോ യദി നാമ
    ഉപത്യകാ വരദ! ഹേമമയീ സ്യാത് ।
താദൃശീ തവ വിഭാതി തു ലക്ഷ്മീഃ
    ആംബരീ ബത വിഡംബിതവിദ്യുത് ॥ 30 ॥

പരഭാഗമിയാദ് രവേസ്തമിസ്രാ
    വരദാദ്യ ത്വയി തന്നിശാമയാമഃ ।
ഗമിതാ തവ വക്ത്രചിത്രഭാനോഃ
    പരഭാഗം നനു കൗന്തലീ തമിസ്രാ ॥ 31 ॥

ഉഭയോരപി പക്ഷയോസ്തിഥിര്യാ
    വിഷമീഭാവനിരാസദാഽഷ്ടമീതി ।
ഉപമാനജസമ്പദേ ഹി സേന്ദോഃ
    വരദാഭൂദ് ഭവതോ ലലാടലക്ഷ്മ്യാ ॥ 32 ॥

അലകാലിചികീര്ഷയാ കിലാത്താ
    സുപരീചിക്ഷിഷയാ ലലാടപട്ടേ ।
സുമഷീ നികഷീകൃതാ ഭ്രുവൗ തേ
    വരദ! സ്യാദകൃതത്വതസ്തു നൈവം ॥ 33 ॥

ശ്രവസശ്ച ദൃശശ്ച ശബ്ദരൂപ ഗ്രഹണേ തേ ന ഹി ജീവവദ് വ്യവസ്ഥാ ।
ഉഭയോരഖിലേക്ഷണക്ഷമത്വാദ് വരദാതഃ! ശ്രവണാശ്രയേ ദൃശൗ തേ ॥ 34 ॥

കരുണാരസവാഹിവീക്ഷണോര്മ്മേഃ
    വരദ! പ്രേമമയപ്രവാഹഭാജഃ ।
തതതീരവനാവലീ ഭ്രുവൗ ദൃക്
    ചലസിന്ധോസ്തവ നാസികേവ സേതുഃ ॥ 35 ॥

വിഭവം വിവൃണോതി വിസ്തൃണീതേ
    രുചം ആവിഷ്കുരുതേ കൃപാമപാരാം ।
അഭിവര്ഷതി ഹര്ഷം ആര്ദ്രഭാവം
    തനുതേ തേ വരദൈഷ ദൃഷ്ടിപാതഃ ॥ 36 ॥

അരുണാധരപല്ലവേ ലസന്തീ
 വരദാസൗ ദ്വിജചന്ദ്രചന്ദ്രികാ തേ ।
അതിവിദ്രുമം അസ്തനിസ്തിലാലീ
 രുചമാവിഷ്കുരുതേ ഹി പുഷ്കരാക്ഷ! ॥ 37 ॥

സ്മിതനിർഝരികാ വിനിഷ്പതന്തീ
 തവ വക്ഷസ്സ്ഥലഭൂതലേ വിശീർണ്ണാ ।
വരദ! പ്രബിഭർത്തി ഹാരലക്ഷ്മീം
 അപി മുക്താവലികാ നദീവ തജ്ജാ ॥ 38 ॥

പരിമണ്ഡിതരാസമണ്ഡലാഭിഃ
 വരദാഘ്രാതം അഭീഷ്ടഗോപികാഭിഃ ।
അനുവർത്തിതദാതനപ്രഹർഷാദ്
 ഇവ ഫുല്ലം ഹി കപോലയോർയുഗം തേ ॥ 39 ॥

മുഖമുന്നസം ആയതാക്ഷം ഉദ്യത്
 സ്മിതദന്തം രുചിരാധരം നതഭ്രു ।
ലസദംസവിലംബികർണ്ണപാശം
 മയി തേ നിശ്ചലമസ്തു ഹസ്തിനാഥ! ॥ 40 ॥

പദ്മായാഃ പ്രണയരസാത് സമാസജന്ത്യാഃ
 സ്വം ബാഹും സുബഹുമതോ ഭുജേന തേന ।
കാം നാമാമ്പഭവദഹോ! ദശാം തദാത്വേ
 കൺഠസ്തേ കരിഗിരിനാഥ! കംബുകാന്തഃ ॥ 41 ॥

സായാമാ ധൃതപരിണദ്ധയോƒബ്ധയോ വാ
 താദൃശ്യഃ സ്ഫുടമഥ വാ ദിശശ്ചതസ്രഃ ।
ചത്വാരോ വരദ! വരപ്രദാസ്ത്വദീയാഃ
 ഭാസന്തേ ഭുജപരിഘാസ്തമാലനീലാഃ ॥ 42 ॥

ആശ്ലേഷേ വരദ! ഭുജാസ്തവേന്ദിരായാഃ
 ഗോപീനാമഭിമതരാസബന്ധനേ വാ ।

ബന്ധേ വാ മുദമധികാം യശോദയാ*ff*ഹോ!
സമ്പ്രാപ്താസ്തവ നവനീതമോഷദോഷാത് ॥ 43 ॥

സാലീയാ ഇവ വിടപാഃ സപല്ലവാഗ്രാഃ
കല്ലോലാ ഇവ ജലധേഃ സവിദ്രുമാഗ്രാഃ ।
ഭോഗീന്ദ്രാ ഇവ ച ഫണാമണീദ്ധവക്ത്രാഃ
ഭാസന്തേ വരദ! ഭുജാസ്തവാരുണാഗ്രാഃ ॥ 44 ॥

അംഭോധേഃ സ്വയഭിമന്ഥനം ചകർത്ഥ
ക്ഷോണീധ്രം പുനരബിഭ്രശ്ച സപ്തരാത്രം ।
സപ്താനാം വിവലയതി സ്മ കണ്ഠമുക്ഷ്ണാം
അമ്ലാനാ വരദ! തഥാ*f*പി പാണയസ്തേ ॥ 45 ॥

രിംഖാതോ വ്രജസദനാംഗണേഷു കിം തേ
ഗോയഷ്ടിഗ്രഹണവശാന്നു ഗോപഗോഷ്ഠ്യാം ।
ആലംബാദ് ഹയനയസൂത്രതോത്ത്രയോർവ്വാ
പാണീനാം വരദ! തവാരുണത്വമാസീത് ॥ 46 ॥

സർവ്വജ്ഞാഃ സമുചിതശക്തയഃ സദൈവ
ത്വത്സേവാനിയമജുഷസ്ത്വദേകഭോഗാഃ ।
ഹേതീനാമധിപതയഃ സദാ കിമേതാൻ
ശോഭാർത്ഥം വരദ! ബിഭർഷി ഹർഷതോ വാ ॥ 47 ॥

കിം ധാതുർഗ്ഗഗനവിധാനമാതൃകാ*f*ഭൂത്
വക്ഷസ്തേ വരദ! വരേണ്യ! യത്ര നാമ ।
പദ്മായാ മുഖമഥ കൗസ്തുഭശ്ച ജാതൗ
ചന്ദ്രാർക്കാവുഡുനികരായതേ തു ഹാരഃ ॥ 48 ॥

അണ്ഡാനാം ത്വദുദരമാമനന്തി സന്തഃ
സ്ഥാനം തദ് വരദ! കഥം നു കാർശ്യമസ്യ ।
മാഹാത്മ്യം സ്വത ഇഹ യേഷു നൂനമേഷാം
ഌദ്ധിഃ സ്യാന്മഹിമകരീ ന ഹീതരേഷാം ॥ 49 ॥

സൗന്ദർയാമൃതരസവാഹവേഗജഃ സ്യാത്
    ആവർത്തസ്തവ കില പദ്മനാഭ! നാഭിഃ ।
തത്പദ്മം വരദ! വിഭാതി കാന്തിമയ്യാഃ
    ലക്ഷ്മ്യാസ്തേ സകലവപുർജ്ജുഷോ നു സദ്മ ॥ 50 ॥

യാ ദാമോദര ഇതി നാമദാ തവാസീത്
    സാ ദാമാ കില കിണകാരണീ ബഭൂവ ।
തന്നൂനം വരദ! വലിത്രയച്ഛലേന
    ത്വന്മധ്യപ്രഥമവിഭൂഷണീ ബഭൂവ ॥ 51 ॥

യാദൃഗ്ബീജാധ്യുഷിതഭുവി യദ് വസ്തു ഹസ്തീശ! ജാതം
    തത് താദൃക്ഷം ഫലതി ഹി ഫലം ത്വയ്യപീക്ഷാമഹേ തത് ।
യസ്മാദണ്ഡാധ്യുഷിത ഉദരേ താവകേ ജായമാനം
    പദ്മം പദ്മാനന! കില ഫലത്യണ്ഡഷണ്ഡാനഖണ്ഡാൻ ॥ 52 ॥

അജ്ഞേ യജ്ഞേശ്വര! കില ജനേ ക്വാപ്യദർശം വിമർശം
    വിശ്വാധീശഃ കതമ ഇതി തന്നിർണ്ണയം വർണ്ണയാമഃ ।
വ്യാവക്രോശീ നൃഷു സമുദിതാ യാനുപാശ്രിത്യ തേƒപി
    ബ്രഹ്മാദ്യാസ്തേ വരദ! ജനിതാസ്തുന്ദകന്ദാരവിന്ദേ ॥ 53 ॥

മുഷ്ണൻ കൃഷ്ണഃ പ്രയനിജജനൈഃ ജയ്യഹൈയംഗവീനം
    ദാമ്നാ ഭൂമ്നാ വരദ! ഹി യയാ ത്വം യശോദാകരാഭ്യാം ।
ബദ്ധോ ബന്ധക്ഷപണകരണീം താം കിലാദ്യാപി മാതുഃ
    പ്രേമ്ണാ ഗാത്രാഭരണം ഉദരാബന്ധനാഖ്യം ബിഭർഷി ॥ 54 ॥

സൗന്ദർയാഖ്യാ സരിദുരസി വിസ്തീർയ മധ്യാവരുദ്ധാ
    സ്ഥാനാൽപശ്ചാദ് വിഷമഗതിജാവർത്തഗർത്താഭനാഭിഃ ।
പ്രാപ്യ പ്രാപ്തപ്രഥിമ ജഘനം വിസ്തൃതാ ഹസ്തിനാഥ!
    സ്രോതോഭേദം ഭജതി ഭവതഃ പാദദേശാപദേശാത് ॥ 55 ॥

രംഭാസ്തംഭാഃ കരിവരകരാഃ കാരഭാഃ സാരഭാജഃ
    വേഷാശ്ലേഷാ അപി മരകതസ്തംഭമുഖ്യാസ്തുലാഖ്യാഃ ।

സാമ്യം സമ്യഗ് വരദ! ന ദധുഃ സർവ്വമുർവ്വോസ്ത്വദൂർവ്വോഃ
ന ഹൈ്യശ്വർയം ദധതി ന തഥാ യൗവനാരംഭജൃംഭാഃ ॥ 56 ॥

യാ തേ ഗാത്രേ വരദ! ജനിതാ കാന്തിമയ്യാപഗാƒഭൂത്
തസ്യാഃ സ്രോതോദ്ധിതയമിഹ യദ് യാതി പാദപ്രവാദം ।
തജ്ജാതോർധ്വഭ്രമിയുഗമിവോദ്ഭാനുനീ ജാനുനീ തേ
സ്യാദുക്ഷ്ണോർവ്വാ കകുദയുഗളം യൗവനൈശ്വർയനാമ്നേഃ ॥ 57 ॥

പ്രേമ്ണാƒƒഘ്രാതും കരിഗിരിശിരോƒധോമുഖീഭാവഭാജോഃ
അംഘ്രിദ്വന്ദ്വാഹ്വയകമലയോഃ ദണ്ഡകാണ്ഡായമാനേ ।
അദ്രിസ്പർശോദ്ഭവസുഖത ഉത്കണ്ടകേ രോമഹർഷാത്
ദ്രഷ്ടുർദൃഷ്ടിർവ്വരദ! കിമലം ലംഘിതും ജംഘികേ തേ ॥ 58 ॥

ഭക്താനാം യദ് വപുഷി ദഹരം പണ്ഡിതം പുണ്ഡരീകം
യച്ചാമ്ലാനം വരദ! സതതാധ്യാസനാദാസനാബ്ജം ।
ആമ്നായാനാം യദപി ച ശിരോ യശ്ച മൂർദ്ധാ ശഠാരേഃ
ഹസ്ത്യദ്രേർവ്വാ കിമതിസുഖദം തേഷു പാദാബ്ജയോസ്തേ ॥ 59 ॥

പദ്യാസ്വദ്യാംഗുലിഷു വരദ! പ്രാന്തതഃ കാന്തിസിന്ധോഃ
വീചീവീഥീവിഭവമുഭയീഷ്വംഭസോ ലംഭിതാസു ।
വിന്ദന്നിന്ദുഃ പ്രതിഫലനജാം സമ്പദം കിം പദം തേ
ഛായാച്ഛദ്മാ നഖവിതതിതാം ലംഭിതഃ ശുംഭിതഃ സൻ ॥ 60 ॥

ശംഭോരംഭോരുഹമുഖ! സഖാ സൻ സഹാംകഃ ശശാംകഃ
കുർവ്വൻ സേവാം വരദ! വികലോ വൃത്തഹീനഃ സുവക്രഃ ।
ത്വത്പാദാബ്ജേ പ്രിയമുഖ! നഖച്ഛദ്മനാƒƒശ്രിത്യ നിത്യം
സദ്വൃത്തോƒഭൂത് സ തു ദശഗുണഃ പുഷ്കലോ നിഷ്കലംകഃ ॥ 61 ॥

ത്വത്പാദാബ്ജേ പ്രജാതാ സുരസരിദഭവത് പ്രാക് ചതുർദ്ധാ തതസ്താസു
ഏകാം ധത്തേ ധ്രുവഃ സാ ത്രിഭുവനമപുനാത് ത്രീൻ പഥോ ഭാവയന്തീ ।
തത്രൈകാ ഖം വ്രജന്തീ ശിവയതി തു ശിവം സാ പുനഃ സത്പഥാƒഭൂത്
താസ്വേകാ ഗാം പുനാനാ വരദ! സഗരജസ്വർഗ്ഗസർഗ്ഗം ചകാര ॥ 62 ॥

പരിജനപരിബർഹാ ഭൂഷണാന്യായുധാനി
    പ്രവരഗുണഗണാശ്ച ജ്ഞാനശക്ത്യാദയസ്തേ ।
പരമപദം അഥാണ്ഡാന്യാത്മദേഹസ്തഥാffത്മാ
    വരദ! സകലമേതത് സംശ്രിതാർത്ഥ ചകർത്ഥ ॥ 63 ॥

അനാപ്തം ഹ്യാപ്തവ്യം ന തവ കില കിഞ്ചിദ് വരദ! തേ
    ജഗജ്ജന്മസ്ഥേമപ്രലയവിധയോ ധീവിലസിതം ।
തഥാfപി ക്ഷോദീയസ്സുരനരകുലേഷ്വാശ്രിതജനാൻ
    സമാശ്ലേഷ്ടും പേഷ്ടും തദസുഖകൃതാം ചാവതരസി ॥ 64 ॥

വിവേകധിയമേകതോ ഹ്യഭിനിവേശലേശോ ഹരേത്
    മഹത് ത്വഭിനിവേശനം കിമുത തന്മഹിമ്നസ്തവ ।
അഹോ! വിസദൃശേ ജഗത്യവതതർത്ഥ പാർത്ഥാദികം
    നിജം ജനമുദഞ്ചയൻ വരദ! തം സമാശ്ലേഷകഃ ॥ 65 ॥

സംശ്ലേഷേ ഭജതാം ത്വരാപരവശഃ കാലേന സംശോധ്യ താൻ
    ആനീയ സ്വപദേ സ്വസംഗമകൃതം സോഢും വിലംബം ബത ।
അക്ഷാമ്യൻ ക്ഷ്മിണാം വരോ വരദ! സൻ അത്രാവതീർണ്ണോ ഭവേഃ
    കിം നാമ ത്വമസംശ്രിതേഷു വിതരൻ വേഷം വൃണീഷേ തു താൻ ॥ 66 ॥

വരദ! യദി ന ഭുവ്യവാതരിഷ്യഃ
    ശ്രുതിവിഹിതാഃ ത്വദുപാസനാർച്ചനാദ്യാഃ ।
കരണപഥവിദൂരഗേ സതി ത്വയി
    അവിഷയതാനികൃതാഃ കിലാഭവിഷ്യൻ ॥ 67 ॥

യദപരാധസഹസ്രം അജസ്രജം
    ത്വയി ശരണ്യ! ഹിരണ്യ ഉപാവഹത് ।
വരദ! തേന ചിരം ത്വമവിക്രിയഃ
    വികൃതിമർഭകനിർഭജനാദഗാഃ ॥ 68 ॥

ത്വാമാമനന്തി കവയഃ കരുണാമൃതാബ്ധേ!
    ജ്ഞാനക്രിയാഭജനലഭ്യം അലഭ്യമന്യൈഃ ।

ഏതേഷു കേന വരദോത്തരകോസലസ്ഥാഃ
    പൂർവ്വം സദൂർവ്വമഭജന്ത ഹി ജന്തവസ്ത്വാം ॥ 69 ॥

ഭവത്സു വാത്സല്യവശാത് സമുത്സുകഃ
    പ്രകാമമത്രാവതരേർവ്വരപ്രദ! ।
ഭവേശ്ച തേഷാം സുലഭോƒഥ കിം ന്വിദം
    യദംഗ ദാമ്നാ നിയതഃ പുരാƒരുദഃ! ॥ 70 ॥

നരസിംഹതനുരഗൗണീ സമസമയസമുദ്ഭവശ്ച ഭക്തഗിരഃ ।
സ്തംഭേ ച സംഭവസ്തേ പിശുനയതി പരേശതാം വരദ! ॥ 71 ॥

താപത്രയീമയദവാനലദഹ്യമാനം
    മുഹ്യന്തമന്തമവയന്തം അനന്ത! നൈവ ।
സ്ഥാതും പ്രയാതുമുപയാതും അനീശം ഈശ!
    ഹസ്തീശ! ദൃഷ്ട്യമൃതവൃഷ്ടിഭിരാഭജേഥാഃ ॥ 72 ॥

നാനാവിരുദ്ധവിദിശാസു ദശാസു ചാഹോ
    വന്ധ്യൈർമ്മനോരഥശതൈർയുഗപദ് വികൃഷ്ടഃ ।
ത്വത്പാദയോരനുദിതസ്പൃഹ ഏഷ സോƒഹം
    ന സ്വസ്തി ഹസ്തിഗിരിനാഥ! നിശാമയാമി ॥ 73 ॥

ഹൈ! നിർഭയോƒസ്മ്യവിനയോƒസ്മി യതസ്ത്വദംഘ്രൗ
    ലിപ്സാമലബ്ധവതി ചേതസി ദുർവ്വിനീതേ ।
ദുഷ്കർമ്മവർമ്മപരികർമ്മിത ഏഷ സോƒഹം
    അഗ്രേ വരപ്രദ! തവ പ്രലപാമി കിഞ്ചിത് ॥ 74 ॥

സ വ്യാധിരാധിരവിതുഷ്ടിരനിഷ്ടയോഗഃ
    സ്വാഭീഷ്ടഭഞ്ജനം അമർഷകരോ നികർഷഃ ।
കൃന്തന്തി സന്തതമിമാനി മനോ മദീയം
    ഹസ്തീശ! ന ത്വദഭിലാഷനിധിപ്രഹാണിഃ ॥ 75 ॥

വിദ്വേഷമാനമദരാഗവിലോഭമോഹാ-
    ദ്യാജ്ഞാനഭൂമിരഹമത്ര ഭവേ നിമജ്ജൻ ।

നിർദ്ധന്ദ്വ നിത്യ നിരവദ്യ മഹാഗുണം ത്വാം
ഹസ്തീശ! കഃ ശ്രയിതുമീക്ഷിതുമീപ്സിതും വാ ॥ 76 ॥

പുത്രാദയഃ കഥമമീ മയി സംസ്ഥിതേ സ്യുഃ
ഇത്യപ്രതിക്രിയനിരർത്ഥകചിന്തനേന ।
ദൂയേ ന തു സ്വയമഹം ഭവിതാസ്മി കീദൃഗ്
ഇത്യസ്തി ഹസ്തിഗിരിനാഥ! വിമർശലേശഃ ॥ 77 ॥

ശമ്പാചലം ബഹുലദുഃഖം അനർത്ഥഹേതുഃ
അൽപീയ ഇത്യപി വിമൃഷ്ടിഷു ദൃഷ്ടദോഷം ।
ദുർവ്വാസനാദ്രഢിമതഃ സുഖമിന്ദ്രയോത്ഥം
ഹാതും ന മേ മതിരലം വരദാധിരാജ! ॥ 78 ॥

ബുദ്ധ്വാ ച നോ ച വിഹിതാകരണൈർന്നിഷിദ്ധ-
സംസേവനൈസ്ത്വദപചാരശതൈരസഹ്യൈഃ ।
ഭക്താഗസാമപി ശതൈർഭവതാഽപ്യഗണ്യൈഃ
ഹസ്തീശ! വാക്തനുമനോജനിതൈർഹതോഽസ്മി ॥ 79 ॥

ത്വദ്ദാസ്യമസ്യ ഹി മമ സ്വരസപ്രസക്തം
തച്ചോരയൻ അയമഹം കില ചസ്ഖല പ്രാക് ।
ത്വം മാമകീന ഇതി മാമഭിമന്യസേ സ്മ
ഹസ്തീശ! സംശയഥ നസ്തമിമം വിവാദം ॥ 80 ॥

ഭോഗാ ഇമേ വിധിശിവാദിപദം ച കിഞ്ച
സ്വാത്മാനുഭൂതിരിതി യാ കില മുക്തിരുക്താ ।
സർവ്വം തദൂഷജലജോഷമഹം ജുഷേയ
ഹസ്ത്യദ്രിനാഥ! തവ ദാസ്യമഹാരസജ്ഞഃ ॥ 81 ॥

വിഷയവിഷധരവ്രജവ്യാകുലേ
ജനനമരണനക്രചക്രാസ്പദേ ।
അഗതിരശരണോ ഭാവാബ്ധൗ ലുഠൻ
വരദ! ശരണമിത്യഹം ത്വാം വൃണേ ॥ 82 ॥

അകൃതസുകൃതകഃ സുദുഷ്കൃത്തരഃ
ശുഭഗുണലവലേശദേശാതിഗഃ ।
അശുഭഗുണപരസ്സഹസ്രാവൃതോ
വരദമുരുദയം ഗതിം ത്വാം വൃണേ ॥ 83 ॥

ശരണവരണവാഗിയം യോദിതാ
ന ഭവതി ബത സാfപി ധീപൂർവ്വികാ ।
ഇതി യദി ദയനീയതാ മയ്യഹോ!
വരദ! തവ ഭവേത് തതഃ പ്രാണിമി ॥ 84 ॥

നിരവധിഷു കൃതേഷു ചാഗസ്സ്വഹോ!
മതിരനുശയിനീ യദി സ്യാത് തതഃ ।
വരദ! ഹി ദയസേ ന സംശേമഹേ
നിരനുശയധിയോ ഹതാ ഹൈ വയം ॥ 85 ॥

ശരണവരണവാഗിയം യാfദ്യ മേ
വരദ! തദധികം ന കിഞ്ചിന്മമ ।
സുലഭമഭിമതാർത്ഥദം സാധനം
തദയമവസരോ ദയായാസ്തവ ॥ 86 ॥

വിഷയവിഷയിണീ സ്പൃഹാ ഭൂയസീ
തവ തു ചരണയോർന്ന സാfൽപാപി മേ ।
വരദ! നനു ഭരസ്തവൈവ ത്വയം
യദുത തവ പദസ്പൃഹാജന്മ മേ ॥ 87 ॥

ഇയമിഹ മതിരസ്മദുജ്ജീവനോ
വരദ! തവ ഖലു പ്രസാദാദൃതേ ।
ശരണമിതി വചോfപി മേ നോദിയാത്
ത്വമസി മയി തതഃ പ്രസാദോന്മുഖഃ ॥ 88 ॥

വരദ! യവിഹ വസ്തു വാഞ്ഛാമ്യഹം
തവ ചരണലഭാവിരോധസ്തതഃ ।

യദി ന ഭവതി തത് പ്രദേഹി പ്രഭോ!
ഝടിതി വിതര പാദമേവാന്യഥാ ॥ 89 ॥

തദപി കിമപി ഹന്ത! ദുർവ്വാസനാ-
ശതവിവശതയാ യദഭ്യർത്ഥയേ ।
തദതുലദയ! സാർവ്വ! സർവ്വപ്രദ!
പ്രവിതര വരദ! ക്ഷമാംഭോനിധേ! ॥ 90 ॥

പ്രിയമിതരദഥാപി വാ യദ് യഥാ
വിതരസി വരദ! പ്രഭോ! ത്വം ഹി മേ ।
തദനുഭവനമേവ യുക്തം തു മേ
ത്വയി നിഹിതഭരോfസ്മി സോfഹം യതഃ ॥ 91 ॥

യഥാfസി യാവാനസി യോfസി യദ്ഗുണഃ
കരീശ! യാദൃഗ്വിഭവോ യദിംഗിതഃ ।
തഥാവിധം ത്വാfഹമഭക്തദുർഗ്രഹം
പ്രപത്തിവാചൈവ നിരീക്ഷിതും വൃണേ ॥ 92 ॥

അയേ! ദയാലോ! വരദ! ക്ഷമാനിധേ!
വിശേഷതോ വിശ്വജനീന! വിശ്വദ! ।
ഹിതജ്ഞ! സർവ്വജ്ഞ! സമഗ്രശക്തിക!
പ്രസഹ്യ മാം പ്രാപയ ദാസ്യമേവ തേ ॥ 93 ॥

സ്വകൈർഗ്ഗുണൈഃ സ്വൈശ്ചരിതൈഃ സ്വവേദനാത്
ഭജന്തി യേ ത്വാം ത്വയി ഭക്തിതോfഥവാ ।
കരീശ! തേഷാമപി താവകീ ദയാ
തഥാത്വകൃത് സൈവ തു മേ ബലം മതം ॥ 94 ॥

യദി ത്വഭക്തോfപ്യഗുണോfപി നിഷ്ക്രിയഃ
നിരുദ്യമോ നിഷ്കൃതദുഷ്കൃതോ ന ച ।
ലഭേയ പാദൗ വരദ! സ്ഫുടാസ്തതഃ
ക്ഷമാദയാദ്യാസ്തവ മംഗളാ ഗുണാഃ ॥ 95 ॥

വിലോകനൈർവ്വിഭ്രമണൈരപി ഭ്രുവോഃ
    സ്മിതാമൃതൈരിംഗിതമംഗളൈരപി ।
പ്രചോദിതസ്തേ വരദ! പ്രഹൃഷ്ടധീഃ
    കദാ വിധാസ്യേ വരിവസ്യനം തവ ॥ **96** ॥

വിവിശ്യ വിശ്വേന്ദ്രിയതർഷകർഷണീഃ
    മനസ്സ്ഥലേ നിത്യനിഖാതനിശ്ചലാഃ ।
സുധാസഖീർഹസ്തിപതേ! സുശീതലാഃ
    ഗിരഃ ശ്രവസ്യാഃ ശൃണുയാമ താവകീഃ ॥ **97** ॥

അശേഷദേശാഖിലകാലയോഗിനീഷു
    അഹം ത്വവസ്ഥാസ്വഖിലാസ്വനന്യധീഃ ।
അശേഷദാസ്യൈകരതിസ്തദാചരൻ
    കരീശ! വർത്തേയ സദാ ത്വദന്തികേ ॥ **98** ॥

ഇമം ജനം ഹന്ത! കദാfഭിഷേക്ഷ്യതി
    ത്വദക്ഷിനദ്യോർവ്വരദ! ശ്രമാപഹാ ।
അകൃത്രിമപ്രേമരസപ്രവാഹജാ
    വിസൃത്വരീ വീക്ഷണവീചിസന്തതിഃ ॥ **99** ॥

സദാതനത്വേfപി തദാതനത്വവത്
    നവീഭവത്പ്രേമരസപ്രവാഹയാ ।
നിഷേവിതം ത്വാം സതതോത്കയാ ശ്രിയാ
    കരീശ! പശ്യേമ പരശ്ശതം സമാഃ ॥ **100** ॥

സമാഹിതൈഃ സാധു സനന്ദനാദിഭിഃ
    സുദുർല്ലഭം ഭക്തജനൈരദുർല്ലഭം ।
അചിന്ത്യം അത്യദ്ഭുതം അപ്രതർക്കണം
    വരപ്രദ! ത്വത്പദമാപ്നുയാം കഥം ॥ **101** ॥

രാമാനുജാംഘ്രിശരണോfസ്മി കുലപ്രദീപഃ
    ത്വാസീത് സ യാമുനമുനേഃ സ ച നാഥവംശ്യഃ ।

വംശ്യഃ പരാംകുശമുനേഃ സ ച സോƒപി ദേവ്യാഃ
ദാസസ്തവേതി വരദാസ്മി തവേക്ഷണീയഃ ॥ **102** ॥

॥ ഇതി ശ്രീവരദരാജസ്തവഃ സമാപ്തഃ ॥

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

॥ ശ്രീസ്തവഃ ॥

ശ്രീവത്സചിഹ്നമിശ്രേഭ്യോ നമ ഉക്തിമധീമഹേ ।
യദുക്തയസ്ത്രയീകൺഠേ യാന്തി മങ്ഗള സൂത്രതാം ॥

സ്വസ്തി ശ്രീർദ്ദിശതാദശേഷജഗതാം സർഗ്ഗോപസർഗ്ഗസ്ഥിതീഃ
സ്വർഗ്ഗം ദുർഗ്ഗതിമാപവർഗ്ഗികപദം സർവ്വഞ്ച കുർവ്വൻ ഹരിഃ ।
യസ്യാ വീക്ഷ്യ മുഖം തദിംഗിതപരാധീനോ വിധത്തേƒഖിലം
ക്രീഡേയം ഖലു നാന്യഥാƒസ്യ രസദാ സ്യാദൈകരസ്യാത്തയാ ॥ 1 ॥

ഹേ ശ്രീർദ്ദേവി സമസ്ത ലോകജനനീം ത്വാം സ്തോതുമീഹാമഹേ
യുക്താം ഭാവയ ഭാരതീം പ്രഗുണയ പ്രേമപ്രധാനാം ധിയം ।
ഭക്തിം ഭന്ദയ നന്ദയാശ്രിതമിമം ദാസം ജനം താവകം
ലക്ഷ്യം ലക്ഷ്മി കടാക്ഷവീചിവിസൃതേഃ തേ സ്യാമ ചാമീ വയം ॥ 2 ॥

സ്തോത്രം നാമ കിമാമനന്തി കവയോ യദ്യന്യദീയാൻ ഗുണാൻ
അന്യത്ര ത്വസതോƒധിരോപ്യ ഫണിതിസ്സാ തർഹി വന്ധ്യാ ത്വയി ।
സമ്യക്സത്യഗുണാഭിവർണ്ണനമഥോ ബ്രൂയുഃ കഥം താദൃശീ
വാഗ്വാചസ്പതിനാƒപി ശക്യരചനാ ത്വത്സദ്ഗുണാർണ്ണോനിധൗ ॥ 3 ॥

യേ വാചാം മനസാം ച ദുർഗ്രഹതയാ ഖ്യാതാ ഗുണാസ്താവകാഃ
താനേവ പ്രതി സാംബുജിഹ്വമുദിതാ ഹൈ മാമികാ ഭാരതീ ।
ഹാസ്യം തത്തു ന മന്മഹേ ന ഹി ചകോർയേകാƒഖിലാം ചന്ദ്രികാം
നാലം പാതുമിതി പ്രഗൃഹ്യ രസനാമാസീത സത്യാം തൃഷി ॥ 4 ॥

ക്ഷോദീയാനപി ദുഷ്ടബുദ്ധിരപി
നിഃസ്നേഹോƒപ്യനീഹോƒപി തേ
കീർത്തിം ദേവി ലിഹന്നഹം
ന ച ബിഭേമ്യജ്ഞോ ന ജിഹ്രേമി ച ।
ദുഷ്യേത്സാ തു ന താവതാ
ന ഹി ശുനാ ലീഢാƒപി ഭാഗീരഥീ

ദുഷ്യേച്ഛ്വാപി ന ലജ്ജതേ ന ച ബിഭേത്-
    യാർത്തിസ്തു ശാമ്യേച്ഛുനഃ ॥ 5 ॥

ഐശ്വർയം മഹദേവ വാƒൽപമഥവാ ദൃശ്യേത പുംസാം ഹി യത്
    തല്ലക്ഷ്മ്യാഃ സമുദീക്ഷണാത്തവ യതഃ സാർവ്വത്രികം വർത്തതേ ।
തേനൈതേന ന വിസ്മയേമഹി ജഗന്നാഥോƒപി നാരായണഃ
    ധന്യം മന്യത ഈക്ഷണാത്തവ യതഃ സ്വാത്മാനമാത്മേശ്വരഃ ॥ 6 ॥

ഐശ്വർയം യദശേഷ പുംസി യദിദം സൗന്ദർയലാവണ്യയോഃ
    രൂപം യച്ച ഹി മംഗളം കിമപി യല്ലോകേ സദിത്യുച്യതേ ।
തത്സർവ്വം ത്വദധീനമേവ യദതഃ ശ്രീരിത്യഭേദേന വാ
    യദ്വാ ശ്രീമദിതീദൃശേന വചസാ ദേവി പ്രഥാമശ്നുതേ ॥ 7 ॥

ദേവി ത്വന്മഹിമാവധിർന്ന ഹരിണാ നാപി ത്വയാ ജ്ഞായതേ
    യദ്യപ്യേവമഥാപി നൈവ യുവയോഃ സർവ്വജ്ഞതാ ഹീയതേ ।
യന്നാസ്ത്യേവ തദജ്ഞതാമനുഗുണാം സർവ്വജ്ഞതായാ വിദുഃ
    വ്യോമാംഭോജമിദന്തയാ കില വിദൻ ഭ്രാന്തോƒയമിത്യുച്യതേ ॥ 8 ॥

ലോകേ വനസ്പതിബൃഹസ്പതിതാരതമ്യം
    യസ്യാഃ പ്രസാദപരിണാമമുദാഹരന്തി ।
സാ ഭാരതീ ഭഗവതീ തു യദീയദാസീ
    താം ദേവദേവമഹിഷീം ശ്രിയമാശ്രയാമഃ ॥ 9 ॥

യസ്യാഃ കടാക്ഷ മൃദുവീക്ഷണ ദീക്ഷണേന
    സദ്യസ്സമുല്ലസിത പല്ലവമുല്ലലാസ ।
വിശ്വം വിപർയയ സമുത്ഥവിപർയയം പ്രാക്
    താം ദേവദേവമഹിഷീം ശ്രിയമാശ്രയാമഃ ॥ 10 ॥

യസ്യാഃ കടാക്ഷവീക്ഷാക്ഷണലക്ഷം ലക്ഷിതാ മഹേശാസ്സ്യുഃ ।
ശ്രീരംഗരാജമഹിഷീ സാ മാമപി വീക്ഷതാം ലക്ഷ്മീഃ ॥ 11 ॥

॥ ഇതി ശ്രീസ്തവഃ സമാപ്തഃ ॥

അർവ്വാഞ്ചോ യത്പദസരസിജദ്വന്ദ്വമാശ്രിത്യ പൂർവ്വേ
മൂർധ്നാ യസ്യാന്വയമുപഗതാഃ ദേശികാ മുക്തിമാപുഃ।
സോഽയം രാമാനുജമുനിരപി സ്വീയമുക്തിം കരസ്ഥാം
യത്സംബന്ധാദമനുത കഥം വർണ്ണ്യതേ കൂരനാഥഃ॥